

DIRVA

THE FIELD

Nr. 8

Sausio-January 29, 1959

Cleveland, Ohio

Lietuvos naujienų atranka

MASKVOS PATIKIMŲ TARNŲ SUAŽIAVIMAI VILNIUJE

**Sniečkaus pranašystės neišsipildė. - Laisvės alėja
tebevadinama Stalino prospektu**

Sausio 14-16 d. Vilniuje, filharmonijos salėje vyko vadinamos "Lietuvos Komunistų Partijos" suvažiavimas (oficialiai: "XI neeilinis"). Šiame suvažiavime buvo atliktas formalumas — pritarimas jau paskelbtojo septynmečio plano projektui. Ilga Sniečkaus kalba tuo klausimu buvo ištisa pranašystė, nes kalbėjo apie taip, kas bus 1965 metais.

Pranašystės temdo tik Sniečkaus pritarimai apie laimėjimus gyvulininkystės srityje 1958 metais. Nes tai, kas, anot Sniečkaus žodžių, dabar yra, visiškai nepasiekia to, kas pereinamųjų metų balandžio mėnesį buvo pranašauta, kad 1958 metų gale bus.

Štai pernai balandžio mėnesį buvo užtikrinta, kad iki metų galo — skaitant visus 1958 metus — mėsos ir pieno gamyba pakils ne mažiau kaip 40% lyginant su 1957 metais.

Dabar Sniečkus pareiškė, kad mėsos gamyba pakilo tik 15%, o pieno — 20% (visur kalbama tik apie "socialistinių ūki", t. y., apie kolchozus ir sovchozus).

"Visuomeninių" (arba "socialistinių") karvių skaičius buvo pažadėta padidinti ne mažiau kaip 23%. Sniečkus dabar paskelbė, kad tas skaičius padidintas 17% (Kitoj vietoj pasakė 16%).

Todėl 1958 metų laimėjimus tik Sniečkus savo kalboje ir palygino su 1957 metais. Šiaip jau to palyginimo vengiama. 1958 metų rezultatai žemės ūkio srityje lyginami su 1953 metais. Tada skirtumas atrodė gražesnis.

Vos pasibaigus partijos suvažiavimui, sausio 19 diena (Dramos teatro salė, Gedimino g. 6) susirinko vadinamoji aukščiausioji taryba priimti Maskvoje

Lietuvai jau nustatytą 1959 metų biudžetą.

NAUJAS "PAŽANGOS" NAMŲ ADRESAS

Ryšium su sausio 15-23 d. vykdomu gyventojų surašymu, Lietuvos miestuose buvo peržiūrėti gatvių pavadinimai ir namų sunumeravimas. Laisvės alėja Kaune tebevadinama Stalino prospektu, bet namų numerai pertvarkyti. Pav., "Pažangos" b-vės namų adresas (Laisvės al. 29) dabar Stalino pr. 53.

Tuose namuose dabar yra įkurdinti trys Mokslų akademijos institutai.

STELMUŽES AŽUOLAS SERGA SENATVE

Didžiausias ir seniausias Lietuvoje medis — Stelmuzės ažuolas (netoli nuo Zarasų) jau ėmė sirgti senatvės ligomis. Pereitą rudenį jis buvo "operuojamas": iš jo drevių išimta keletas sunkvežimių puvėsių. Tiki-masi, kad tuo ažuolo amžius dar bus gerokai pratęstas.

A. MICKEVIČIAUS "VĖLINĖS" LIETUVISKAI

Vilniuje šiomis dienomis išėjo iš spaudos pilnas A. Mickevičiaus "Vėlinių" vertimas (vertė Justinas Marcinkevičius, vienas iš dabartinių jaunųjų — 29 m., — rašytojų). Jau anksčiau buvo išleista "Gražina", "Konradas Valerodas", "Krimo Sonetai". V. Putinas-Mykolaitis dabar verčia "Pona Tadą", Just. Marcinkevičius — "Meilės sonetus".

Ta proga tenai tvirtinama, kad tai pirmieji A. Mickevičiaus kūrinių vertimai į lietuvių kalbą (Valaičio, Šakenio, Talmanto vertimų neįskaito...). Esą, "buržuaziniais laikais buvo ginčijamasi tik dėl A. Mickevi-

čiaus tautybės", o kad lietuviai galėtų savo kalba pasiskaityti Mickevičiaus kūrinius, niekas nesirūpinęs... Dabar, atrodo, yra reikalaujama prie Adomo Mickevičiaus vardo visada pažymėti, kad jis "didysis lenkų poetas".

PERORGANIZUOJA PREKYBOS MINISTERIJĄ

Ligi šiol Vilniuje veikė vadinama "sąjunginė-respublikinė" prekybos ministerija, tai yra, tokio paties pavadinimo maskvinės ministerijos padalinys. Dabar tas padalinys paverčiamas "respublikine" prekybos ministerija. Tai reiškia, kad ši ministerija nebebus tiesiogiai priklausoma maskvinei prekybos ministerijai, bet ir tvarkyti ji turės teisę tik vietinę prekybą (t. y., administruoti tik vietines parduotuves). Prekyba su užsieniais ir kitais ekonominiais rajonais liks išimtinai Maskvos žinioj.

NEREIKALINGOS MINISTERIJOS KLAUSIMAS

Pašaipininkai Sovietų Sąjungos teisingumo ministeriją jau seniai lygindavo su Vengrijos admirolo titulu (Vengrija neprieina prie jūros ir neturi laivyno). Ryšium su nauja įstatymų kodifikacija Sovietijoje, centrinė Sovietijos teisingumo ministerija prieš kiek laiko panaikinta. Bet dar liko teisingumo ministerijos respublikose. Tebėra tokia ministerija ir Vilniuje (ministeras — Albinas Likas).

Dabar, beredaguojuotą sovietiską teismų santvarką įstatymą Lietuvai, respublikinio teismo pirmininko pavaduotojas V. Deksnys ir buvęs sovietinis teisingumo ministras Lietuvai J. Blika (dabar baudžiamosios teisės katedros vedėjas Vilniaus universitete) per TIESĄ siūlo panaikinti ir vilnišką teisingumo ministeriją, kaip nereikalingą administracinį organą.

Iš tikrųjų: 1) prokuratūra nuo ministerijos vistik atskirta ir valdoma tiesiai iš Maskvos, 2) baudsmių vykdymas yra vidaus reikalų ministerijos ir saugumo komiteto (buv. NKVD) žinioje, o tos įstaigos irgi diriguojamos iš Maskvos, 3) teismo darbo bei personalo priežiūra priklauso teisminei hierarchijai (ir partijos organams). Tad teisingumo ministerijai nebelieka kitų uždavinių, kaip tik rūpintis teismų patalpomis, jų šildymu ir kitais ūkiniais reikalais (aprupinti popierium, rašalu...). Nurodoma, kad tais ūkiniais reikalais irgi gali pasirūpinti pati teisminė hierarchija.

Bostone, minint Dr. V. Kudirkos 100 metų gimimo sukaktį, buvo suvaidintas "Dr. V. Kudirka". Nuotraukoj pokylio dalyviams kunigas praneša apie Kudirkos suėmimą. Dekoracijos dail. V. Andriušio. Plačiau skaityk 3 psl.

Ir šiuo atveju visuomenė buvo apgauta

K. S. KARPIUS

Korėjos kalnuose. Jų nešamos iškabos reikalavo grąžinti jų sūnus namon!

Eisenhoweris patenkintas

Generolas Eisenhoweris, jausdamas tokių visuotinių amerikiečių motinų piktni-mąsi kariavimu prieš raudonuosius Korėjoje, dar neuzėmęs prezidento pareigų 1952 metų gale, nuskubo į Korėją karo baigti — ir šiandien pasaulis kenčia to pasekmes.

Dabar, Mikojanui atvykus, Eisenhoweris viešai pareiškė savo pasitenkinimą jo vizitu ir pageidauja daugiau tokių svečių iš Maskvos.

Sausio 14 d. Tautinio Spaudos Klubu metiniame bankete buvo toks paklausimas: "Ponas Prezidente, kokių tikslų, tamstos manymu, Mikojanas lankosi Amerikoje?" Eisenhoweris atsakė plačiai:

"Aš atsimenu štai ką: prieš kurį laiką, tikrai nežinau, prieš 10, 12, 18 mėnesių, aš pateikia, kaip viena iš eilės sumanymų, reikalingumą skatinti daugiau mūsų žmonių vizitų sovietuose. Iki šiol, tas jau ir vyko, ir aš net patariau ten vykti tokiems amerikiečiams, kurie rusų akyse yra labai svarbūs; turėjau mintyje net svarbius politikos pasaulyje.

"Sunku man būtų nusa-kyti reikšmę vieno susitiki-

mo, todėl aš pageidauju tų vizitų daugiau. Aš tikiu, laikui bėgant, iš jų išaugs geresnis savitarpinis supratimas, ir tai bus pasiekta, ne vieniems į kitus per geležinę uždangą žiūrint, bet susitikimais, sudedant mūsų žinias, mūsų idėjas.

"Apie tai galėčiau pasakyti ilgą kalbą, nes į tai esu įsipainiojęs jau ilgas laikas. Nuo Genevos laikų, atsimenu, mes bandom vykditi mūsų kontaktų, idėjų, literatūros, knygų, filmų, ir, svarbiausia visko, žmonių susitikimų praplėtimo programą.

"Taigi galiu pasakyti: jeigu tai reiškia, kad jie jau daro bandymus siųsti pas mus savo pačius aukščiausius žmones, aš stoviu pilnai už tai..."

Atsimename, prezidentas viešai pareiškė neigiamą tremtinių demonstravimų ir tai pakartojo Spaudos Klubu vakare: "Pakartojau savo seniau pareiktą viltį, kad, nežiūrint mūsų politinių ir socialinių pažiūrų ir valdžią, ar į paskirus asmenis, Amerika neprivalo užmiršti mandagumo taisyklių".

Taigi, galime tikėtis sulaukti daugiau bolševikų vizitų. Galim greitai sulaukti, kad Eisenhoweris Baltuosiuose Rūmuose priims ir patį Chruščiovą. Demonstrantai prieš jį, galima tikėti, bus atitinkamai sudoroti.

(Nukelta į 2 psl.)

NAUJAUSIOS ŽINIOS

• Kompartijos suvažiavime Maskvoje, kur dalyvauja 1500 atstovų iš 70 kraštų, Chruščiovas pasisakė už pasaulinių įtampų sumažinimą ir nepaprastą septynmečio plano gamybos padidinimą, kad Sovietų Sąjungą galėtų pralenkti kapitalistinius kraštus. Prieš 3 metus kritikavęs Staliną, ši kartą jau iškėlė jo nuopelnus Sovietų Sąjungai.

• Valstybės sekretorius Dulles sako, kad Chruščiovas stengiasi apgauti laisvąjį pasaulį, bandydamas įtikinti, kad Maskva ketinanti baigti šaltąjį karą, kai tikrumoje ji daro viską, kad jį laimėtų.

• Popiežius Jonas XXIII paskelbė ketinas susaukti ekumininį tarybos posėdį, kuriame dalyvautų religijų atstovai iš viso pasaulio, kad galėtų suvienyti religinę bendruomenę. Esą, bus ieškoma susitarimo su sta-

čiatikių bažnyčia Rytų Europoje, kad ji prisijungtų prie Romos Bažnyčios. Pasakytiną kartą ekumininės tarybos posėdis įvyko 1870 metais.

• Anglų mokslininkai pagaminė baisiausį ginklą — bakterijas, kurių vienas svaras gali per keletą dienų išaikinti visus žmones ir bet kokią gyvybę žemėje. Tų bakterijų pagaminimas atsieina labai pigiai, ir net mažiausia valstybė, gali jas turėti.

• Iš Rytų Vokietijos atbėgęs pulk. Siegfried Dombrovski, vokiečių žvalgybos viršininko pavaduotojas, su savimi atsigabeno dokumentus, įrodančius, kad sovietai vakaruose turi 60,000 šnipų.

• Ženevoje Amerika ir Anglija pasiūlė naują planą branduolinių ginklų bandymų uždraudimui prižiūrėti.

SLA Prezidentas Povilas Dargis, lankydamasis Clevelande, apžiūrėjo naujuosius Vilties Draugijos namus ir Dirvos ofsetinę spaustuve, pasidžiaugė padaryta didele pažanga ir pasikalbėjo su redaktorais. Nuotraukoj P. Dargis kalbasi su B. Gaidžiūnu. Dirvos nuotrauka.

Published semi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILTIS, Inc. (Non-profit). 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Telephone: Henderson 1-6344. Issued in Cleveland every Monday and Thursday.

Editor-in-Chief: Balys Gaidžiūnas. Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio.

Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1915. Single copy — 10 cents.

Dukart savaitinis, leidžiamas VILTIS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Džos (Inkorp. ne pelnui), 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Telefonas: Henderson 1-6344. Išėina Clevelande pirmadieniais ir ketvirtadieniais. Vyr. redaktorius: Balys Gaidžiūnas.

Antros klasės siuntos privilegija suteikta Clevelande, Ohio.

Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00. Įsteigta 1915 metais. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Redaktoriai: Vyt. Gedgaudas ir J. P. Palukaitis.

REDAKCIJŲ KOLEGIJA:

P. Bastys (Toronto), E. Čekienė (Woodhaven), R. Mieželis (Chicago), J. Paplėnas (Chicago), V. Rastenis (Brooklyn) ir St. Santvaras (So. Boston).

Mes tikimės, kad visi atsiliiepsite

BALYS GAIDŽIŪNAS

Su šiandienine Dirva Jūs jau gavote aštuonius šiemetinius numerius. Visus spausdintus savojo ofsetinės spaustuvės. Geresniam popieriuje, gausiai iliustruotus lietuviškojo gyvenimo nuotraukomis. Ne iš vienos kurios lietuvių kolonijos, bet iš viso pasaulio lietuvių veiklos.

Šie aštuoni numeriai, be abejo, jau duoda galimybę spręsti, kokių kelių Dirva pasukusi. Iš tos medžiagos jūs jau galite ir mums pasakyti savąjį nuomonę, padaryti naujus pasiūlymus. Ir tų nuomonių mes nekantriai lauksime, kaip laukiame gerų nuotraukų ir vertingų rašinių. Juk tik jais mes galime turtinti Dirvos turinį ir tuo geriau patarnauti visiems skaitytojams.

Mes esame labai dėkingi tiems, kurie po pirmojo numerio, atspausdinto savojo ofsetinės spaustuvės, tuoj pasiskubino savąjį nuomonę pasakyti. Dalis tų nuomonių jau buvo Dirvoje skelbta. Dalis, kuriose buvo reikšmingas vien pasitenkinimas, pasiliko mūsų stalčiuose. Gi iš padarytų mums priekaištų, kol kas buvo vienintelis, tai kad nedėtu didelių nuotraukų ir jomis neskriaustume rašytinio teksto. Ir manau, kad šio priekaišto kėlėjai jo nebėgi kartoti. Pusiausvyra tarp rašytinės ir vaizdinės medžiagos stropiai prižiūrima. Ir manome, kad ją visą laiką pajėgsime panašiai lygyje išlaikyti. Bet nuotraukų ateityje tikimės daugiau susilaukti iš pačių judriųjų ir tolimųjų lietuvių kolonijų. Savo pageidavimus jau esame ten perdavę, ir mūsų bendradarbiai, be abejo, jau dar daugiau ir greičiau atsiliieps. O tai dar labiau pagyvins dabartinės Dirvos puslapius.

Mes galime džiaugtis, kad kai kurių, mums pavydinių, pesimistinės nuomonės nepasitvirtino. Mums buvo pranašaujama, kad darome labai rizikingą žingsnį, kad ofsetinė spauda labai sunki, daug ilgesnė, ir mes patys nepajėgsime laikraščio išleisti. Kiek mus pasiekė žinios, buvo ir lažybų, mūsų užimtai spaudos linijai nenaudingų. Ir dabar, kiek girdėti, laimėjo mūsų draugai, kurie ir tų lažybų trupinius žada pačiai Dirvai atsiųsti.

Kaip ten bebūtų, Jūs Dirvą gaunate senu tikslumu, be jokių vėlavimų, daug gražesnė. Kai kas pagiria ir kiek sumažintą formatą,

kai kas jį papeikia, nes buvo prapratę prie senojo. Formatas jau ilgam laikui liks toks, koks dabar yra. Mūsų pirktoji ofsetinė spausdinimo mašina didesnio jau negali spausdinti. Mažesnę gali, bet mes įsitikinę, kad dabartinis parankus. Skaitytojai pripraso ir bus paten-

tinę. Kaip jau anksčiau esu rašęs, kol mes priprasime prie visiškai mums patiens naujo darbo, mums dar teks ilgesnės darbo valandas dirbti. Bet mes to nebijome, nes gerai žinome, kad viskas pamažu susitvarko, mašinos pradeda būti paklusnės, darbo vaisiai geresni. Ir mes patys neabejojame, kad per aštuonius numerius jau ir Jūs tai būsite pastebėję.

Ofsetinės spaustuvės įrengimai brangūs. Pirkome gerus, kad ilgesniam laikui tarnautų. Nors Dirvą jau ir pilnai spausdiname savojo spaustuvės, bet mums dar nemaža ko reikia. Praktika jau parodė, kad norint greičiau ir geriau darbą atlikti, gauti darbų iš šalies ir tuo Dirvos leidimą palengvinti, dar teks gerą sumą pinigų išleisti. O tų pinigų, kaip ir pas visus naujakurius...

Bet mes nesam ir šiuo pozicijū pesimistai. Jei padarėm tiek, tai jau ir iki galo viska ištesėsime. Ištesėsime taip pat Jūsų remiami ir talkinami, kaip ligi šiol mus rėmė ir talkinot. Ir kaip jau žinot, naujų Vilties Draugijos namų ir Dirvos ofsetinės spaustuvės atidarymas įvyks kovo mėn. 14 d. Atidarymo programa bus vėliau paskelbta, bet jos pagrindiniai punktai jau ir dabar žinomi. Jie bus: namų ir spaustuvės apžiūrėjimas, atidarymo akto paskelbimas ir jo pasirašymas, vaišės, meninė programa ir rėmėjams dovanų skirstymas.

Visi skaitytojai dėl Vilties Draugijos namų ir Dirvos ofsetinės spaustuvės atidarymo gaus atskirus pranešimus ir pakvietimus. Ir mes pilnai tikime, kad į tuos mūsų prašymus bus širdingai atsiliiepta, o galintieji patys į atidarymą atvyks dalyvauti.

* Pirmieji, kurie neraginti atspejo mūsų norus, buvo: J. Lietuvninkas, iš Baltimorės, atsiuntęs \$30.00 ir V. Kasniūnas iš Chicago, atsiuntęs \$5.00. Tai jau tieji mūsų rėmėjai kurie ir kitus kviečia pasekti jų pavyzdžiu.

Nesitraukim iš kovos lauko!

ANTANAS SENIKAS
Lietuvos Nepriklausomybės
Fondo pirmininkas

Mes turime keletą Lietuvos laisvinimo veiksmų, kurie, šalia Lietuvos diplomatinių atstovų likučių užsienio, eilę metų nenuilstamai pasišventę dirba, sekdami mūsų krašto tikrąją padėtį, informuodami spaudą, laisvųjų kraštų vyriausybės, politikus ir svetimų valstybių plačiąją visuomenę, nušviesdami mūsų, o kartu ir viso laisvojo pasaulio žiaurųjį priešą — komunizmą.

Vienas iš tokių institucijų yra LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS TALKA, kuriai neseniai pasisekė apie Lietuvą propagandos suteikti net ir Tolumųjų Rytų spaudai. Ji nuolat budi Lietuvos reikalų sargyboje, nepraleisdama nė mažiausios progos dalyvauti Lietuvos laisvinimo kovoj vienokiu ar kitokiu šiuo metu įmanomu ginklu, o taip pat kviečia toj kovoj aktyviai dalyvauti kiekvieną seną ir jauną lietuvį, nes tik visi drauge galime daugiau pasiekti. O dalyvavimo būdų yra daug ir įvairių.

Vienas iš jų ir bene patys lengviausias, tačiau ir svarbiausias yra materialinė parama, be kurios neįmanoma nei svetimon spaudon prasi-veržti, kad užkurtos kelių taip plačiai prasidėjusiam kultūriniam bendradarbiavimui su bolševizmu, nei svetimon kalbom leidinių apie Lietuvą išleisti, kur LNT turi jau gana gražią pradžią ta kryptim padariusi. Nors LNT ir LNF nariai dirba be atlyginimo, savo

poilsio laiką aukodami, bet gi tokiems darbams susidaro ir gana didelių techniškių išlaidų.

Kad šis darbas būtų sėkmingai tęsiamas, naujus metus pradėdami, nesitraukim nelaimėje iš kovos lauko, o dar didesniu ryžtu jūn-kimės į kovojančių gretas, dar dosniau paremkim LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS FONDA, nes nė vienas jūsų paaukotas centas nebus panaudotas vakarienėms, dienpinigiams ar betiksliai aukso medaliams.

Viskas Lietuvos laisvinimo reikalams!

Ir šiuo atveju...

(Atkelta iš 1 psl.)

Valstybės Sekretorius Dulles, taip pat sausio 14 d., Senato Užsienių Santykių komisijos posėdyje pareiškė, tarp kita ko:

"Mes turim su Sovietų Sąjunga sutartį kultūriniam ir moksliniam pasikeitimams, ir ji veikia paenkinančiai. Taip pat svarbios reikšmės yra įtakingų piliečių ir iš Rusijos lankymasis.

"Prezidentas Eisenhower savo laišku Bulgarijai 19.8 m. vasario 16 d. įrodinėjo reikalingumą tokį pasikeitimą įvesti.

"Pasekant šią iniciatyvą, tokių naudingų vizitų jau turėjom iš abiejų pusių, ir džiaugiamės, kad Mikoja-nas dabar vieši pas mus, stengdamasis susipažinti su mūsų kraštu.

"Mes labai norėtume matyti gausenį studentų pa-

LAIŠKAI

KAIP LIETUVIŲ KALBA REIKĖTŲ RASYTI SVETIMAS PAVARDĖS

Sausio 2 d. Dirvoj p. B. Raila, recenzuodamas p. Bačiūno neseniai išleistą knygą apie ponų Bačiūnų kelionę į Australiją per Ramųjį okeaną, pareiškia viltį Juozo Bachuno pavardę sulietuvinti į Bačiūną. Kiek pastebėjau, lietuviai ir dabar dažniausiai tą pavardę rašo lietuviškai, t. y. Bačiūnas, tik amerikiečiams, kad jie tartų teisingai, rašoma Bachunas. Bet čia norėčiau pastebėti, kad p. B. Raila, minėdamas p. Bačiūno pavardę, lietuviną ir prancūzų dailininko Gaugin (Gogeno) pavardę. Jis rašo "Gaugino paveikslas", dailininkas Gauginas".

Dėl svetimų pavardžių reikėtų vieną kartą nusistatyti, kaip jas turim rašyti. Atsimenu, ir Nepriklausomais pavardes lietuviškom. Todėl studentas lietuvis, ruošdamas savo tezę apie Gauginą tardavo tą pavardę visai lietuviškai (ne Gogin, bet Gauginas). Be abejo, jo kolegoms prancūzai negalėjo suprasti, apie

sikeitimą. Mes tikime, kad tokiais keliais gali būti sumažintos klaidingos pažinros ir perdėti išsišokimai, ir tai išeis taikos laui".

Remiantis šiais aukštų valstybės vadų žodžiais, prisimena vieno žurnalo redaktoriaus pranašavimą prieš penkerius metus, jau Eisenhoweriui prezidentaujant: Amerikos vyriausybė nesiims žygių pastūmėti Sovietų vyriausybę sugriūti, priešingai, bus dedamos pastangos ją gelbėti ir stiprinti.

Tas atidengia, kokia didelė komunistų ir Sovietų agentų įtaka yra aukštoje Amerikos valdžioje ir amerikiečių, net milijonierių, pasiryžimas lenktis tiems, kurie viešai ir atvirai apbrėžia, kad jie "Ameriką palaidos".

ką jis kalba. Tardami lietuviškai žinomų dailininkų ar rašytojų pavardes, lietuviškai dažnai negalėdavo jų rasti enciklopedijose, nes nemokėdavo jų teisingai iš-tarti.

Todėl ar ne geriau būtų svetimas pavardes rašyti originalia kalba, o skliausteliuose pažymėti, kaip reikiata tirti, pvz., Shakespeare (Šekspyras), Manneti (Mannet) Mannet (Mane), bet po-kiu būdu ne Manetas ir Manetas, kaip dažnai sutinkam mūsų spaudoje.

Lietuviškuose laikraščiuose buvo rašoma, kad mūsų kalbininkai tremtyje žada leisti liet. kalbos žodyną. Būtų labai naudinga, kad jie galų gale pasisakytų ir šiuo klausimu, nes kartais, tikrai, labai juokingai skamba tos svetimos pavardės sulietuvintos, kai niekam net neateina į galvą, apie ką kalbama.

Yra pavardžių, prie kurių labai lengvai pridėdamos lietuviškos galūnės, kaip Stalinas, Leninas, Rubinsteinas. Bet yra pavardžių, kaip Pinay, Pincare, Le Sage, kurios sulietuvinamos nesiduoja. Mes Lietuvoje mokėjome net operą Manon Lescaut (Lesko) pavadinti Manone Leskaukai-tė. Ar tai buvo reikalinga ir tikslinga, norėčiau išgirsti iš specialistų kalbininkų.

Vincenta Lozoraitienė,

Roma

JUOZUI ŽILVINUI

Pagal Lohengriną: "Niekad Tavęs neklausiu ir nesiteirauju, katros esi šalies ir kaip Tu vadini", bet sveiks atsidėsi ir žiūrėk — laikykis ir neprapulk iš DIRVOS, būsi vienas iš skaitomiausių!

Ta proga, apie Zoharską. Jo "Lithuanian Folk Tales" jau yra ir Lietuvą pasiekę, ir iš ten kultūrininkai atsiliiepa, jog didžiuliamasi jo nuopelnui, kad toks dalykas yra išleistas anglų kalba.

Antra — apie Vytautą Valaitį. Jeigu NEW YORK TIMES idėjo jo premijuotą nuotrauką, tai kodėl DIRVA mums jos dar neparodė? Būtinai parodykit!

K. D., New York

REIKALINGA 500 NAUJŲ SKAITYTOJŲ, O GAVOME TIK 82!

Tai tokie mūsų vykdomo vajeaus skaičiai. Jie nelinksmi, bet juos galime labai nesunkiai pataisyti. Laiko dar iki kovo 14 d., yra pusantro mėnesio. Tik reikia susiimti.

Apačioje šio pranešimo Jūs rasite dvi atkarpas. Pirmąją naudokite tada, jei Jūs pasiryžę kam užsakyti Dirvą ir už tai, su \$2.00 nuolaida, metams sumokėti tik \$6.00.

Antrąją atkarpą naudokit, mums rekomenduodami save labai gerai pažįstamą asmenį, kuris dar Dirvos neskaity, bet ją skaityti galėtų. Parinkit tokį, kuris nė jūsų, nė mūsų neapviltų. Mes jam Dirvą kelias savaites siųsim nemokamai. Ir jis įsitikins, kad geresnio laikraščio nėra. Tik neatidėliokit. Atkarpą užpildykite dar šiandien ir ją mums pasiųskit. Laukiame.

Prašau Dirvą 1959 metams siųsti.

Pavardė, vardas

Adresas

Dirvą užsakė

(Duoti pilną užsakytojo adresą)

Drauge siunčiu \$..... mokestį.

Rekomenduoju Dirvą siųsti mano geram pažįstamam:

(Duoti pilną adresą)

Rekomenduotojo adresas

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

DODDS - ROSS & Associates

GENERAL INSURANCE AGENCY

8119 St. Clair Avenue

EX 1-0682

DABAR GERIAUSIAI APSIMOKA

siųsti į anapus angliškas medžiagas: joms kainos nepakeltos ir jos ten labiau vertinamos, kaip kas kita. Trims kostiumams medžiaga tik \$50.00, už tris pamušalus pridėti \$9.00, įskaitant maitą ir visas persiuntimo išlaidas.

Užsakymus priima, pagal pasirinktus pavyzdžius, lietuvių kontora

"LEVUO"

2608 WEST 69 ST., CHICAGO 29, ILL. WA 5-8715

Taip pat siunčiami visokie atnešti siuntiniai, mašinos, akordeonai, o maistas pigiausiai iš Europos sandėlių, pinigai \$1.00 = 10.00 rubl. Sutvarkoma knygvedyba, mokesčių, pilietybės ir kiti raštinės reikalai.

Bostono lietuviai paminėjo Didįjį Varpininką

Naujosios Anglijos didmiesčio lietuviai neatsisako klausyti pagyrimų, o kartais ir patys prasitaria, kad jie yra daugelio gerų patriotinių darbų pradininkai. Atseit, lietuviška sala, kurioje bręsta mintis ir gimsta geri sumanymai.

Dr. Vinco Kudirkos 100 metų gimimo sukakties minėjimai buvo neeilinė proga JAV lietuviams susitelkti ir pasireikšti. Žmogus, kuris išsižadėjo visų asmeninių patogumų, ir visas jėgas paskyrė Lietuvai, atrodo, buvo vertas mūsų dėmesio ir mūsų pagarbos krislo. Kai kurios kolonijos didįjį Varpininką tikrai gražiai paminėjo. Štai, Chicaga, rizi kuodama stambiom dolerių sumom, pasikvietė Bostono Dramos Sambūrį K. Inčiūros — A. Gustaičio Vincui Kudirkai vaidinti. Berods, neapsiriko ir nuostolių neturėjo.

Tą pačią progą susitelkti prie Dr. Vinco Kudirkos darbų turėjo ir Bostono lie-

tuviai. Bet su kartumu gomuryje tenka tarti, kad šioj progoj daugumas jų nedalyvavo. Pradžioj labai sunkiai lipdėsi komitetas Dr. V. Kudirkai pagerbti. Komitetas susilipdė, bet minėjimo vis nesimatė. Tada iniciatyvos ėmėsi Liet. Enciklopedijos leidejas J. Kapčius, vyras apsirovęs sunkiais darbais aukščiau galvos. Jis tuoj buvo išrinktas komiteto pirmininku ir griebėsi visų darbų, kurie dar buvo nepraadėti. Sušaukė laikraštininkų pasitarimą, suorganizavo pranešimus per radijo valandas, pats atspausdino plakatus, vienu žodžiu dirbo juoda ir baltą minėjimui rengti darbą. Jis išbandė savo jėgas ir kaip dekoracijų gamintojas, nes senasis Dramos Sambūrio vadovas Ant. Gustaitis paliko Chicagai.

Kaip senųjų, taip ir naujųjų dekoracijų autorius yra dail. Vikt. Andriūšis, rafinuoto skonio estetas ir dekoracinio meno žinovas.

Tai jis nenori, kad ta proga jo pavardė būtų minima. Dail. Vikt. Andriūšis galima suprasti — jis negauna nei pakankamai lėšų, nei medžiagų, jis neturi nei tinkamų patalpų, kur dekoracijos galėtų būti sukurtos tokioms, kokių autorius norėtų. Tenka tenkintis dekoratyviniu tašku, dekoratyvine detale, prie kurios dailininko pavardė nelimpa. Bet dail. Vikt. Andriūšis naujomis Kudirkos dekoracijomis įrodė, kad scenoj ir detalė gali būti meniška, sudaranti vaidinimo nuotaiką, neatitrukusi nuo veikalo epochos ir dvasios. Bene šešias savaites visą atliekamą laiką dekoracijų paruošimui skyrė J. Kapčius ir Vikt. Andriūšis, L. E. patalpose dirbdami iki pusiaunaktių. Kadangi dail. Vikt. Andriūšis autorystei išsižadėjo, tai Bostone visi žino, kad dekoracijas gamino naujas dekoratorius — J. Kapčius. Žinoma, taip sakoma šypsena sukelti, bet naujų dekoracijų pagaminimas tam vienam Dr. V. Kudirkos minėjimui — darbas didelis, sunkus ir patogumus mėgstančiam piliečiui gali sukelti tik pečių, trūkčiojimą. Bet dviejų vyrų darbo auka buvo neišvengiama, nesgi Bostonas negalėjo likti be platesnio pobūdžio Dr. V. Kudirkos pagerbimo.

Minėjimas įvyko sausio 18 d. 3 val. po pietų So. Bostono aukštesniosios mokyklos didžiojo auditorioj, kur telpa 1200 žiūrovų, kur beveik visada rengiami didesni lietuvių susirinkimai ir kultūriniai pasirodymai. Didžiojo mūsų tautos žadintojo ir Lietuvos Himno autoriaus 100 metų sukakties minėjimą pradėjo komiteto pirm. J. Kapčius. Prof. Jonas Puzinas trumpame (kalbėjo tik 15 min.), bet labai rūpestingai paruoštame žodyje aptarė Dr. V. Kudirkos asmenį ir jo atliktus (Nukelta į 6 psl.)

Cecil B. De Mille (centre), gyvųjų tarpų apleidęs garsus filmų statytojas ir režisiorius, savo raštinėje Pietų Kalifornijos Universiteto studentų filmų garbės fraterno (DKA) atstovų priimamas garbės nariu. Kairėje (antras nuo C. B. De Mille) stovi Povilas Jasiukonis.

Cecil B. De Mille - didysis pasakorius

POVILAS JASIUKONIS

Cecil B. De Mille, pats didžiausias kūrėjas ir teatralas filmų pramonėje, jau nebe mūsų tarpe. Jis mirė nuo širdies smūgio, kuris jį ištiko sausio 21 dieną. Paskutinis gyvenimo valandomis jis dar diktavo tekstą savo sekančiam filmui apie skautybę.

Jis būtų sulaukęs 78 metus amžiaus rugpjūčio mėnesį. Jis yra vienas iš pirmųjų filmų pionierių, kurie išugdė filmų pramonę iki šių dienų lygio. Jo priešpaskutinis filmas *Dešimt Dievo įsakymų* bus rodomas dar 50 metų nuo dabar. Jo paskutinis filmas buvo *"The Buckener"*, kurį jis ne tik pastatė, bet ir režisavo. Buvo aktyvus žmogus, ir jo keturios sekretorės visad buvo užimtos.

Praeitų metų vasario 4 dieną man teko garbė su juo susitikti Paramount filmų studijose. Tuo laiku mes jį radome prie telefono, kalbantį su savo atstovu Indijoje, kuris — C. B. mums

vėliau paaiškino — turėjo sunkumų su filmo *Dešimt Dievo įsakymų* dalies dekoracijų įvežimu į Indiją. Valdžia reikalavo apmokėti aukštą muitą. Dekoracijos buvo naudojamos to filmo premjeros parodoje įvairiose pasaulio kraštuose. Mes buvome Pietų Kalifornijos Universiteto studentų filmų garbės fraterno (DKA) atstovai, nuvykę C. B. De Mille pakviesti to fraterno garbės nariu. Po ceremonijų turėjome progos su juo laisviau pasikalbėti.

Jis gerai žinojo Šventą Raštą, su kuriuo jį supažindino jo tėvas, kas vakarą skaitydamas po ištrauką iš Senojo ir Naujojo Testamento C. B. paminėjo: "Tie pasakojimai man buvo tikrovė, žmonės juose buvo tikri". Grįždamas prie filmo *Dešimt Dievo įsakymų*, jis pratarė: "Mozės gyveni-

mas yra pats dramatiškiausias visų laikų siužetas, nors iš jo ir išimtum religinį aspektą". Paklaustas, kuo jis save skaito — rašytoju, statytoju ar režisiorium, jis tvirtai atsakė: "I am a story-teller" — pasakorius. "Filmą", sako, "pirmoje eilėje padaro geras siužetas, kuris ir yra svarbiausias filmo elementas. Nepatyrę filmo gamintojai lengvai gali sugadinti gerą siužetą, bet blogo siužeto ir gabiausi statytojai nepavers į gerą filmą". Paklaustas, ką jis galvoja apie meno kritikus, atsakė: "Meno kritikai nieko nežino apie filmo meną..."

Atsisisveikindamas, jis kiekvienam mūsų padavė ranką ir paklausė, ko mes siekiame filmų pasaulyje. Užklausė ir mane. Paminėjau filminę redakciją ir vėliau režisūrą. Jis palinkėjo daug laimės sakydamas: "Filmui reikia gerų redaktorių, režisūra reikalauja (Nukelta į 6 psl.)

Aktorius Henrikas Kačinskas. Kudirką meistriškai vaidinęs Lietuvoj, Vokietijoj ir dabar Amerikoje.

Pirmoji kelionė į užsienį

DONATO RODOS IŠKALBINGAS PASIŠAIPYMAS, ATSKLEIDŽIAS BŪDINGAS LIETUVOS ŽMONIŲ NUOTAIKAS APIE UŽSIENIUS, PERSPAUSDINAMAS IŠ VILNIUJE LEIDŽIAMO ŠVYTURIO, 1958 M. 22 NR.

Pagaliau važiuosiu į užsienį! Dabar niekas nekankins manęs nusistebėjimą keliančiais klausimais: "Ką Paryžiuje dar nebuvai?", "Ir Stockholmo dar nematė?", "Ir Roma nesigrozėjai?"

Užteks nuo šiol būti tokioje kvailoje padėtyje ir atskinėti į tokius dilginančius klausimus! Pamatysiu ir Stockholmą, ir Paryžių, ir kai ką daugiau. Pirmas užpildžiau anketas, pirmas pristačiau "fotkes", pirmas figūruoju turistų sąrašė!

Greit aš pats uždavinėsiu nusistebėjimą keliančius klausimus. O grįžęs parašysiu straipsnį — kelionės išpūdžius. Ne, ne straipsnį — visą knygą išleisiu! Tegų žmonės sužinos, kur ir kaip važinėju! Ir kelionės išlaidas susigrąžinsiu... tai svarbiausia...

— Ar girdėjote? — klausiu aš dabar visų apie savo kelionę. Daugelis net išsižioja.

Na, tegu sau pavydi. O man reikia ruoštis.

Pirmą kartą važiuosiu į užsienį, todėl trūksta žinių, besiruošiant į tokią kelionę. Kaip apsirengti? Ką pasiimti? Kaip elgtis?

Kelnės jau tvarkoje — sutrumpintos iki minimumo. Švarkas taip pat atitinkamai užpakaly perskeltas. Ant sutrumpinto lietaučio prisiuvau antpečius. Bet ar tai viskas? Daug ko aš nežinau, (o, koks mūsų atsilikimas!). Laimė, kad į pagalbą atėjo kai kurie mano kaimynai ir draugai. Niekad nebuvau susilaukęs tiek patarimų, kaip dabar.

Patarė man vežtis mažiausiai tris kostiumus. Vienas kostiumas turi būti visiškai juodas, nes be jo nepateksi į teatrą ir priėmimus. Toks nemalonumas, sako, ištiekė vieną rašytoją: išvykęs į užsienį, neturėjo juodo kostiumo ir niekus nebuvo priimtas. Aš tai jau nebūsiu toks neišmanėlis! Juoda kostiumą pirkau komiso krautuvėje, Amerikoniškas!

Iki šiol dar neturėjau auksinio žiedo. Radau jį turguje pas vieną spekuliantę. Ir kaip ji, ragana, apsupo mane! Sumokėjau 450 rublių, o grįždamas iš turgaus atsitiktinai vienoje krautuvėje pamačiau lygiai tokius pat žiedus, kurių visą dėžę (du tuzinai) kaštavo tik 18 rublių.

Tris dienas ieškojau užsienio fotoaparato ir, pagalkokit, niekur neradau. O kaip važiuoti be jo? Sako, užsieny nesutiks nė vieno turistą be užsienio fotoaparato. Kokia gėda bus visai respublikai, kai aš važiuosiu be tokio aparato? Ne, šito nebus!

O, Viešpatie, karpa, mano karpa ant nosies! Ji dar iki šiol neišrauta. Gerai, kad pastebėjo vienas kaimynas. Praeitais metais jis buvo užsienyje ir sako, kad nematė nė vieno užsieniečio su karpa ant nosies. Karpa rausiu rytoj. Priešingu atveju — kompromitacija viso užsienio akivaizdoje!

Ir dar: reikia įsigyti šviesiai spalvotą kaklaryšį, akinius su storais rėmais, didelį geltoną portfelį, naujo fasono skrybėlę, kojines su gumele... Ai, ai!...

Koks išsiblašymas! Iki šiol buvau susirūpinęs vien savo išorine išvaizda. O kaip su vidine išvaizda — elgesiu, kultūra, estetiniais jausmais?

Viena mano pažįstama, kuri užpernai važiavo į užsienį, draugiškai pastebėjo, kad aš nemoku estetiškai nusišnypti į nosinę. Girdi, aš sukeliu kažkokį duslų šniokštimą (fe, negražu!), o turi pasigirsti skardus trimitėlis (ak, puiku!).

Nusišnypti tai aš greit išmokau (pavyksta taip sutrimituoti, jog langų stiklai sukamba). Bet štai man priminė, kad blogai moku užsienio kalbas. Čia tai jau ne nusišnyptimas — per mėnesį neišmoksi. Vokiškai dar šiaip taip grabalioju, bet angliškai! Susitiksi kokį nors amerikoną ar anglą, o tu — nei be, nei me. Kokia gėda! Kodėl Kultūros ministerija neorganizuoja anglų kalbos ratelių? Sako, Prancūzijoje ne tik inteligentai, bet ir kiekvienas kiemsargis prancūziškai kalba!!!

Ėjau į knygyną nusipirkti anglų kalbos vadovėlio, tačiau štai vienas sutiktas prietelius, kuris jau du kartus

buvo išsigudrinęs nuvykti į užsienį, pasakė, kad, turint dolerių, galima ir be anglų kalbos apsieiti. Su doleriais rankose, girdi, užsienyje galima ir ant pirštų susikalbėti. Todėl šokau ieškoti dolerių — keisti į juos rublius. Bet kur dabar tuos dolerius surasi! Tad kaip dabar, nemokėdamas anglų kalbos ir neturėdamas dolerių, į užsienį važiuosiu? Dar ieškosiu. Blogiausia atveju vešiu daugiau ikros, konjako, Maskvos odekono. Ten viską iškeisiu į dolerius. Taip patarė.

Teko išgirsti šimtus patarimų, kaip užsienyje reikia valgyti. Vieni aiškino, kada ir kokius patiekalus valgant negalima (arba galima) capsėti, kiti nurodė, kuria ranka reikia imti duoną, kuria pyragaičius. Bet su tais patarimais tikras chaosas: vieni sakė vienaip, kiti — kitaip. Kaip iš tikrųjų reikės užsienį valgyti — visiškai neaišku.

Didžiai susjodmėjau užsienio klozetais, nes, kaip patarė viena turistė, reikia gerai išsižiūrėti į jų užraktų sistemą: vieno užsienio viešbučio klozete jai taip paslaptinai užsitrenkė durys, jog ji išsėdėjo jame tris siaubingai valandas, kol atėjęs šveicorius už dolerį ją atrakino. Kodėl pas mus nedaro tokių klozetų? "Kodėl nuvažiavus reikia raudonuoti prieš visą pasaulį?" — klausė minėta turistė. Teisingai!

— O kaip tamstelė atrodysite užsienio restorane ar kavinėje, kai jums prireiks pašokti su dama? — netikėtai ir reikšmingai anadien paklausė mane vienas užsienio žinovas, nenuilstamas kai kurių į užsienį išvykstančiųjų turistų patarėjas.

Iš tikrųjų! Kaip gi atrodysiu, nemokėdamas šokti rok-en-rolą arba bugi-vugi? Reikia būtinai nors vieną šokį išmokti, bent bugi-vugi!

Valio! Nuo šios dienos aš jau visiškai pasiruošęs važiuoti į užsienį! Daug buvo vargo, dar daugiau išlaidų, bet ką tai reiškia! Pamatysiu pasaulį, o už kelionių išpūdžius straipsnį (ne, už ištisą knygą!) gausiu pakankamai honoraro visoms išlaidoms padengti. Ga! ir savo žmonai dar žieminių palatų iškombinuosiu...

Dabar priimu įvairius užsakymus: vienas prašo nusipirkti kramtomosios gumos, kitas — pukuotą beretę, trečias — automatišką žiebtuvėlį ir t.t. ir pan. Visas bloknas išrašytas įvairiausiais prašymais. Pasistengsiu!

Po velnių! Kiaulystė! Kompromitacija! Ekskursija išvažiavo be manęs!... Argi aš nepribrendęs važiuoti į Paryžių ar Romą?

Negi ieškome iš svetimos uodegos nukritusių plunksnų

Gyvenant toli nuo savo gimtojo krašto, silpnėja su juo mūsų dvasiniai ryšiai, mažiau mūsų tautiečiai jaučiasi esą lietuviais. Visokie minėjimai darosi tik šventadienio pramoga. "Gal Lietuva ir turi garbingą praeitį, bet ji maža, neturtinga, ten šiaudinės lūšnelės... — taip šiandien pasako ne retas jaunuolis, taip apie ją šneka ir ne vienas senasis ateivis. Savieji pradeda jos nebranginti..."

Bet svetimieji visais laikais iš Lietuvos vis ko nors tykojo. Per amžius į ją brovėsi artimieji ir tolesni kaimynai. Kiekvienas jų norėjo ją sau pasilaikyti: ji visada buvo aruodu, iš kurio jie galėjo pasipildyti. Kelų šimtmečių bėgyje, kas tikėjo į Lietuvą, rado visokių gėrybių, viską griebė ir vėžė į savo kraštus — į rytus ir vakarus. Bet nė vieni nė kiti nieko neatvėžė.

Net turtingi Marienburgo riteriai vykdavo į Lietuvą pasipildyti. Iš čia jie gabendavosi maisto, kailių ir gintaro. Lietuva maitino švedų kariuomenę ir visokius sukilėlius. Ji turėjo pakelti Napoleono armiją, žygiuojančią į Rusiją ir iš ten grįžtančią, kuri ėmė grūdus ir gyvulius maistui ir arklius kariuomenei. Paskui vokiečių okupacija per I-jį didįjį karą — ir šie viską glemžė. Nepriklausomybės pradžioje bolševikų atplūdis, bermontininkai, lenkai ir visokie banditai taip pat mito ir išsilaikė iš lietuviškų išteklių. 1940 m. įsibrovė sovietai, pamatė maistui ir kitokioms prekėms užverstas Lietuvos krautuves, stebėjosi ir netikėjo savo akimis. Po jų vėl vokiečiai per 4 metus vėžėsi lietuviškos žemės vaisius sau ir savo kariuomenei.

Antrajam didž. karui baigiantis, Lietuva vėl raudonųjų driskių rankose. Šį kartą, kad iš krašto išgautų kiek galima daugiau sau naudos, nusavina žemę ir su bendrina ūkininkavimą. Bet Lietuva viską atlaikė ir nemirė badu. Dar gelbėjo maistui plūstantiems iš rytinės Vokietijos badmiriams.

Rytų ir Vakarų politika niekad, kaip taikinio, neišleidžia iš akių Pabaltijo šalių. Dėl jų varžėsi ir varžysis visi didieji jų kaimynai, nes jos visuomet buvo geras maisto aruodas ir pasipildymo sandėlis. Tik mes patys nuolat Lietuvą bodimės: ji, girdi, neturinti aukštų rūmų, tarptautinių garsenybių, mažareikšmė... Betgi tegu būtų buvę leista jai sau gyventi nors 50 metų, būtų gal sulaukusi tokios gerovės, kad jau gal būtų pavijusi ir vadinamas "vakarus", kurie laisvai ir netrukdomai gyveno šimtmečius.

Ir tuo tarpu, kai priešai medžiagiškai naudojasi mūsų krašto ištekliais, o svetimieji gerisi ir žavisi mūsų dvasine kūryba (tautosaka, dailė, kalba ir dainomis), daugelis mūsų pačių, kaip ta pasakėčios kvaile žąsis, kuriai savos plunksnos nepatiko, ieškome iš svetimos uodegos nukritusių svetimų plunksnų ir kaisiomės jomis...

Jeigu jau kas iš mūsų užmerkia akis prieš lietuviškos žemės ir dvasios turtais, tai kiekvienas kuris yra trumpesnį arba ilgesnį laiką gyvenęs Lietuvoje, dabar vis pasigenda išskirtinio mūsų tėvynės gamtos grožio: pievų žydėjimo, miškų ošimo, paslaptingos

JONAS LIETUVININKAS

Jonas Lietuvininkas, šių minčių kėlėjas, tai daro ne tik žodžiu, bet ir labai realiais darbais. Pats, per didelį vargą į geresnį gyvenimą prasimušęs, nebuvo joks "profesionalas" ar biznierių, bet daug metų pradirbęs Baltimorės "kriaučių šapose", dabar gyvena iš kuklios pensijos ir sutaupų, tautinį darbą stato pirmoje eilėje Tautinės Sąjungos ir Dirvos rėmimui jį, pagal savo išteklius, labai daug skiria. Mes peržiūrėjome jo įnašų korteles ir ten pažymėta: Vilties Draugijai įnešta \$275.00. Dabar užsakytos penkios naujos prenumeratos po \$6.00, taigi vėl \$30.00. Jo kasmetiniai Dirvos mokėjimai visad su žymiu priedu, kasmet po \$5.00. O rengiantis Vilties namų atidarymui, jis vėl atsiuntė \$30.00 įnašą.

Mes pilnai tikime, kad turėdami daugiau J. Lietuvininkų, mes galėtume labai daug būtinų darbų atlikti, daug daugiau savajai tautai ir Tėvynei pasitarnauti.

piliakalnių praeities, paukščių įvairiabalio čiulbėjimo, lenktyniuojančio su jaunimo dainavimu darbynečių pabaigtuvėse ir subatvakariais.

Tėvynės meilės jausmas žmogui yra įgimtas, nenorint koks niekšas, nenor-

malus ar išsigimėlis savo tėviškės išsižadėję. Niekas nežūri ir neapskaičiuoja, ar gimtasis kraštas skurdus, nežymus, ar jis šiaurės ar karštojo klimato juostoj. Lietuva yra mums malonus ir linksmas kraštas, nes nuo amžių ten mūsų tautos gyventa ir ten mūsų tėvynė.

Savo gimtinę lygiai myli eskimas, prerijų gyventojas ir Saharos dykumų klijūnas. Tėvynė yra kaip motina, kurios niekas nė už ką neiškeistų, neparduotų, nors ji būtų sena, negraži, lėta (ne "dinamiška") ar ligota. Niekam nė į galvą neateina derėtis dėl tėvynės ar ją išmainyti į "geresnę", nes pamotė yra dažniausiai ragana ir ji neatstoja tikrosios motinos.

Ramus ir taikingas lietuvių būdas, jų prisirišimas prie savo namų ir sodybų, jų taurumas ir teisingumas kitų atžvilgiu, baurėjimasis skriauda ir vengimas rizikingų nuotykių bei sugėbėjimai dvasinės kūrybos srityje — per trumpą laiką Lietuvą būtų įgalinę išauginti ir didesnių kultūrinių vaisių.

Į nuosaikumą linkusia prigimtimi, gaspadoriškai protu, rūpestingumu dėl savo ir savo vaikų ateities, taupumu, žmoniškumu, vaisingumu, savo kultūra — Lietuva yra sėkmingas pavyzdys ir kitiems, netgi ne vienai didžiajai "vakarų" šaliai. Būtų nuostolis žmonijos pažangai, jei nebūtų Lietuvos. Dėlto ją reikia išlaikyti ne tik, kaip neturtingą ir skriaudžiamą šelpiti ir ginti, bet ją išsaugoti, kaip dvasinių vertybių kūrėją. Jei Lietuva būtų galutinai surusinta, Europos tautų šeimyna nustotų vertingumo nario, šių gėrybių šaltinio. Ji nežūtų, kaip žemės (teritorijos) gabalas, bet žūtų, kaip kultūros, gerų papročių ir dvasinio gyvastingumo versmė.

(Kitą savaitę tęsinys — Vidurio srovė turi tapti dar stipresne jėga).

Ir taip būna...

Amrikos Tautinė Valgyklų Sąjunga apskaičiuoja, jog šiais metais amerikiečiai išleis maistui ir gėrimams 78 milijardus dolerių. Tai 27 centai nuo kiekvieno uždirbto dolerio.

Pirmadienį viena Jacksonville gyventojų už \$6.98 nusipirko suknelę, kurią palikus automobilyje neberado. Trečiadienį nuvykus į tą pačią krautuvę nustebo, nes ta pati suknelė kabėjo pardavimui. Pardavėja paaiškino, jog viena moteris iškeitė į mažesnio numerio suknelę. Kadangi suknelė labai patiko, tai dar kartą užmokėjusi 6.98 dolerius parsivežė namo.

Buffalo mieste du automobiliai lengvai susidūrė. Savininkai užsirašė automobilio leidimo numerius, tačiau nė vienas nepastebėjo, kad užsirašė savo, nes abiejų lentelės buvo nukritę ant žemės.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PROspect 8-1711
Rezidencijos REpublic 7-7868

Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.

Val.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.

Šeštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE.

Tel. ofiso EVerglade 4-7376
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave.
Chicago 22, Ill.

VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p.
pirmad., antrad., ketvirtad., penktad.

Tik susitarus trečiadieniais.

Telefonas:

Ofiso REpublic 7-5020.
Namų WALbrook 5-3765.

J. Ramunis, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2557 W. 69th Street
(Įėjimas iš Rockwell St.)

Val.: kasdien 2-4 p. p. ir 6-8 p. p.
Šeštadieniais: 2-4 p. p. ir 5-7 p. p.

VELYKINIAI SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Naujas Maisto Produktų Kainaraštis 1959 metams.
Senieji kainaraščiai panaikinami.

MAISTO SIUNTINIAI PER 4-5 SAVAITES pasiekia gavėją. Muitas įskaitytas į kainas. Persiuntimui ir licencijai už 20 sv. (brutto) į Lietuvą \$7.50; už 40 sv. (brutto) \$10.50. Į Sibirą po \$1.40 kiekvienam 20 sv.

KAINARAŠTIS

1. cukrus 1 sv.	\$0.25	medus 1 sv.	\$1.15
ryžiai 1 sv.	0.40	kava 1 sv.	1.95
manų kruop.	0.45	kakao 1 sv.	1.95
makaronai	0.40	arbatos 1 sv.	2.85
miltai	0.25	saldainių	1.20
sviestas	0.30	riesutų	1.40
sūris	1.15	citrinų sv.	0.75
pieno milt.	1.10	apelsinų sv.	0.70
margarinas	0.90	džiov. vaisių mišinys	0.80
taukai kiaul.	0.85	figų	0.70
kumpis	1.75	slyvų dž.	0.70
kumpio dešra	1.30	razinkų	0.60
salami dešra	1.40	abrikosų	0.90
ham roll	1.15	šokoladas	2.20
kepenų pastetas	1.15	pipirai kartūs	1.40
beconas	1.30	cinamonas	1.40
lašiniai	1.05	babkų lapai	1.25
kiaulienos 350 gr.	1.25	vanila 100 gr.	0.50
mielės 75 gr.	0.50	valg. alyva 1½ sv.	1.00
kepim. soda 100 gr.	0.50	sardinkos džut.	0.40
gabalinis cukrus	0.30	makrilių džut.	0.50

Kainos galioja iki atšaukimo. Velykiniai siuntiniai turi būti pasiųsti ne vėliau kaip vasario 26 dienos.

ORBIS Export Import

2258 So. Sacramento Ave., Chicago 23, Ill. Tel. BI 7-6362.

4414 So. Rockwell St., Chicago 32, Ill. Tel. YA 2445.

3570 W. Vernor, "GAIVA", Detroit 16, Mich.

2100 61 St., Kenosha Wisc. Tel. OL 4-2373.

Patarnavimas ir informacija lietuvių kalba.

SVEIKAI GYVENK

DR. STEPONAS BIEŽIS

Medicinos aukso gadynė

1956 m. buvo pirmą kartą išpaua žemutinė žmogaus aortos (didžiosios arterijos) dalis, pakeičiant ją kito žmogaus aortos dalimi. Po to sekė daugiau panašių operacijų. Pastaruoju metu pradėtos vartoti dirbtinės, atitinkamo dydžio, ilgio ir formos, dažniausiai specialiai gamintos plastinės medžiagos arterijos, kurios įstatomos į sužalotųjų žmogaus arterijų vietas.

Šitokios operacijos yra gana sėkmingos. Jos turi gyvybinės reikšmės tais atsitikimais, kai dėl kalkėjančių arterijų vidus tiek susiaurėja ar net visai užsikemša, kad tikrai gresia pavojus netekti kojos ar rankos, o aortos atsitikime — ir pačios gyvybės. Tada lieka tik viena išeitis: sukalkėjusios arterijos gabalą išpauiti ir jos vietoje įstatyti dirbtinį vamzdelį. Patyrimas parodė, kad tai yra sėkminga priemonė kraujo cirkuliacijai atstatyti ir tuo pačiu gyvybei išgelbėti.

Šis dešimtmetis parodė didelę pažangą užmarinimo — anestezijos srityje, darant didžiasias operacijas, imančias kelias valandas laiko. Anksčiau, chirurgai atsakydavo imtis tokių operacijų, nes jų dauguma baigdavosi tragedija. Dabar, kai užmarinimo priemonės išbulintos, o ypatingai atsiradus specialistų gydymojo užmarintojų, vadinamų anestezistų, kurių vienintelė pareiga ir rūpestis išlaikyti operuojamą ligonį aukščiausiu saugumu.

Apie operacijas šiandien jau galima pasakyti, kad chirurgų platus patyrimas, anestezistų ekspertizmas ir viso personalo harmoningas sklandumas, ir pačias didžiasias bei labiausiai komplikotas operacijas padaro tikrai saugiomis ir duonančiomis gerą pasekmę. Net ne be pagrindo sakoma, kad šiandien moderninėje ligoninėje operuojamas ligonis yra saugesnis, negu žmogus, ei-

damas per gatvę, kurioje automobiliai žvimbina į visas puses.

Branduolinė energija, atominio amžiaus produktas, per šį dešimtmetį vis plačiau vartojama, tikslesnių kliniškų informacijų siekiant ir ligas gydant. 1956 m. pajėgta padirbti stebėtinai galingą ir sudėtingą 70 milijonų elektroninių voltų mašiną, vadinama synkrotonu. Ši mašina yra galingiausias pasaulyje rentgeno (X-spindulių) aparatas vėžiui gydyti. Ji jau davusi geresnių rezultatų už ankstesnius, silpnesnius rentgeno spinduliavimus. Tačiau jei tiksliau įvertinti dar per trumpas laikas.

1947 m. paleistos apyvar-ton tabletės cukraus ligai kontroliuoti. Pirmiau reikėdavo cukraus liga sergantiems kasdieną po odą išvirkštus daryti, kas daugelį iš baimės ar nemo-kėjimo sulaukydavo nuo to-kios procedūros ir žinoma leisdavo ligai plisti.

1948 m. išrastas vitaminas B-12 sėkmingam gydymui pyktibinės (perniciosis) anemijos, atėmusios daugybę gyvybių.

Per šį dešimtmetį ligoninių apdraudų skaičius padvigubėjo. Dabar jau esama 70 procentų viso krašto gyventojų, apsidraudusių laisvu noru.

Ligoninėse gydytų ligonių skaičius 1948 m. buvo 16,821,000, padaugėjo per tą laikotarpį iki 22,993,000, daugiau kaip vienu trečdaliu. O ligoninių skaičius padaugėjo 658 ligoninėmis. Dabar šiame krašte jų iš viso esama 6,818.

Čia keli suminėti faktai nušviečia milžinišką medicinos pažangą per tik vieną dešimtmetį. Tačiau iš to anaipol nedera daryti išvadų, kad ligos jau nuveiktos, kad žmonija jau bus laisva nuo rimtų susirgimų ir be laiko mirimų. Dar prieš akis stovi milžiniški darbai, kurie pareikalaus daug intensyvių pastangų, dar bus sutikta nusivylimų ir nepasisekimų, bet su viltimi galime žiūrėti į ateitį, kad medicinos nesulaikoma pažangą vis lydės didesni ir stambesni laimėjimai ryžtingoje kovoje su ligomis.

Prieš mus stovi šie didžiuliai uždaviniai: širdies ligos, vėžys, chroniški negalavimai ir senstančiųjų ligos. Iš tų keturių pirmą vietą ima širdies-kraujagyslių ligos, atsiimamos 45 procentus viso aukų. O iš šio skaičiaus 51 procentas tenka dėl širdies karūninių arterijų sukietėjimo, t. y. širdies smūgių, kurių pirmaujančių kaltininku dabar laikomas nutukimas.

Šias ligas nugalėti arba bent jas pritrėnkti atimose ateityje nemaža vilties teikia tai, kad moderniosiose laboratorijose vis daugiau ir daugiau tyrimams atsidavusių mokslininkų įjungama. Tai pareikalauja milžiniškų lėšų, kurių neretai trūksta, ir pažangos darbas tuomet neišvengiamai sulaukomas. Kad to neįvyktų ir kad paspartinus patį darbą, visuomenė privalo įsijungti stambesnėmis aukomis. Kai vajai skelbiama kovai su šiomis ligomis, neatsisakykite būti došni, nes siekiama nugalėti mūsų sveikatos, mūsų ilgesnio gyvenimo priešus.

Fantastiškiausi karo uždaviniai 9

ŠNIPINĖJIMO 'MOKSLAI'

Tris savaitės Heinzo priežiūroje praktikavusi Morzės aparatą. Dirbau perlėtai. Reikėjo greičiau, daug greičiau. Keistoje importo firmoje, Moenckebergo gatvėje, beveik nesutikau jokio žmogaus.

Prieš pat radijo kursų pabaigą turėjau tris kartus iš eilės perduoti ilgą tekstą, kuris man buvo nesuprantamas.

— Dabar turime tavo rankraštį, — pasakė Heinas.

— Kaip tai?

— Kiekvienas radistas turi savo telegrafavimo būdą, — paaiškino mokytojas. — Vieno tarpai ilgesni, kitas taškus perduoda truputėlį pertrumpai arba brūkšnius truputėlį perilgai. Kiekvienas "rankraštis" registruojamas vaško plokštelėje. Mes turime specialistus, kurie palyginę gali tuoj pat pasakyti, ar mūsų žmogus žinią perdavė, ar kas kitas prie aparato sėdėjo.

Pats nežinodamas, buvau savo rankraštį įregistravęs į garsias vaško plokšteles. Per 80 nuosimčių užsienin siunčiamų agentų būna sugaunami. Ir beveik visada užsienio žvalgyba stengiasi iš sugautų agentų pasinaudoti. Naudojamasi tuo pačiu konfidencialiu siųstuvu ir perduodami klastoti tekstai. Vokietijoje tie pranešimai priimami ir lyginami su vaško plokštelėmis. Jei jis bent kiek nesutampa su originaliu "rankraščiu" — kykla įtarimas.

Hamburgo agentų mokykla buvo išmėtyta visame mieste. Niekas negalėjo pamatyti savo "bendraklasio". Aš buvau pasiūstas į vieną remonto dirbtuvę. Čia išmokau sumontuoti siųstuvą. Paskui patekau į šifravimo skyrių. Pas vieną vaistininką išmokau rašyti slaptuoju rašalu. Mano mokytojas buvo pats jį išradęs. Jis buvo diplomuotas chemikas, daktaras, ir labai didžiavosi savo išradimu, kurį netrukus pakeitė IG-Farben preparatas. Slaptasis rašalas buvo bespalvis skystis. Buvo rašoma dantų krapštuku, kurio galas apvyniotas vata, kad nesužalotų popierio. Raštas pasirodavo, popierį pakaitinus karštu lygintuvu.

Agentų mokyklos fotografavimo" paslaptis. Visas rankraščio lapas būdavo taip nufotografuojamas, kad atrodydavo mažyčiu tašku. Tie taškai būdavo įmontuojami į normalius laiškus, ir daug žinių perdavo sienas, kol pagaliau FBI pastebėjo.

Pasibaigus keletą mėnesių trukusiam apmokymui Hamburge buvau porai savaitių pasiūstas pasipraktikuoti laivyno radijo tarnyboje. Po to į aviaciją. Čia teko pamatyti pirmuosius radaro bandymus. Buvau

supažindintas su lėktuvų tipais. Žmonės, su kuriais susidūriau, mokėjo laikyti liežuvį už dantų. Jie neklausinėjo manęs, iš kur ir ko atėjau; toje aplinkoje ir pats išmokau tylėti. Aš neturėjau teisės prieš savęs laikyti jokių užrašų. Mano atmintis buvo sistemingai treniruojama. Išmokau svarbias žinias laikyti galvoje. Net šifroraktas turi būti laikomas tik atmintyje. Pati sunkiausia šnipų kova yra savos atminties išlavimas.

Berlyne buvau apmokytas praktiškųjų dalykų: šaudymo, bokso, džiu-džitsu, bėgimo. Berlyne, taip pat mokė ir "aukštųjų mokslų": kontrabandos, melo, vogimo ir t.t.

Berlyno kriminalinės policijos komisaras turėjo savotišką mokymo metodą. Mes kasdien eidavome į kalėjimus, kad man būtų pademonstruotos, taip sakant, gyvenimo klaidos. Gerai atsimenu Benių. Jis svėrė beveik tris centnerius, turėjo raudoną, geraširdišką veidą ir buvo gana draugiškas. Benius buvo bankų plėšikas.

Jis sėdėjo tardymo kambarėje ir dejavo.

— Sveikas, Beniau, — pasakė komisaras ir parodė mane, — gražiai pasisveikink šį poną ir pasakyk, kodėl tave pagavo.

— Kad durnas buvau, —

atsakė Benius.

— Gerai, — tęsė komisaras. — O kodėl buvai durnas?

— Kad išsiplepėjau.

— O kodėl plepėjai?

— Kad girtas buvau.

— O kodėl pasigėrei?

— Kad boba apgavo.

— Matai, — atsisuko komisaras į mane, — čia istorija iš gyvenimo.

Jis pasivedė mane toliau.

— Toje istorijoje yra veik visa, ką turi įsidėmėti. Viskas labai paprasta. Pirmia, liežuvį už dantų laikyti, antra — negerti, trečia — jokių moterų.

Mes dažnai eidavome į mažą lokalą prie geležinkelio stoties, kurioje prisilaidavo kriminalinis elementas, dar nepašauktas į kariuomenę. Ten buvo pilna vagišių, sukčių ir panašių. Komisarai veik visus juos pažinojo, draugiškai sveikindavosi. Jis man papasakojo veik kiekvieno jų istoriją. Jis atidengė visus policijai žinomus kriminalistų triukšus. Šie "mokslo" buvo gana įdomūs, ir laikas slinko maloniai.

Tačiau dar malonesnė buvo draugystė su Ingrida, kurią susipažinau kursų metu. Ji buvo maža ir linksmas brunetė, mėgo išgerti ir pašokti. Aš nekantriai laukdavau vakaro, kada galėsiu ją vėl susitikti. Tada nenujaučiau, kad dėl Ingridos teks pergyventi vieną didžiausių staigmenų.

(Bus daugiau)

VIENINTELIS SUSITARIMAS,

KURIS TEBĖRA NESUGRIAUTAS...

Trijų kalinių išlaikymas vien Amerikai kasmet kaštuoja \$40,000, bet vargu kaliniai ar gauna tokius puikius patiekalus, kaip čia pavaizduota.

no blokados, prieš dešimt metų sugriuvo. Bet rusai pareikalavo, kad Spandau kaliniai pasilikytų neatsižvelgiant į jokią kainą.

Maža tėra paslapčių, kurios taip gerai išlaikomos, kaip Spandau kalėjimo kaliniai. Joks korespondentas neturi teisės kalinių pamatyti.

Faraonų stiliaus vergijon įkinkyta kiniečių tauta "stato socializmą", o partijos vadai važinėja brangiais užsieniniais automobiliais, net vokiškais Mercedes (\$14,000).

Raudonosios Kinijos vaizdai

"IMPERIALISTUS KAIP ŠUNIS PRIGIRDYSIME"

Į Kiniją eilinis Vakarų gyventojas kažkaip permaža dėmesio kreipia. Ne vien dėlto, kad žinių iš ten dėl komunistinio režimo varžtų yra labai šykštų. Eilinis pilietis, greičiausiai dėl didelių atstumų, — miršta faktą, kad tai yra kraštas su 650 mil. gyventojų ir kad kiekvieną mėnesį gyventojų skaičius ten didėja vienu milijonu. Gyventojų skaičiui tokia proporcija augant, 2000 metais pasaulyje kas antras žmogus turėtų būti kinietis.

Norėdami skaitytojus plačiau supažindinti su tuo, kas ten vyksta, šiame ir ateinančiuose numeriuose pateiksime ištraukas iš dviejų vokiečių laikraštinių kelių išpūdžių. Kinijoje jie lankėsi praėjusių metų pabaigoje.

Esu vienas "ilgųjų nosių", kaip kiniečiai vadina visus europiečius. "Ilgosios nosys" sėdi kinietiškoje vagono-restorane, kuris prieš dešimtį minučių, pervažiavus Mandžiūrijos sieną, buvo prikabinatas prie Maskvos-Pekingo ekspreso. Kur tik pažvelgiu, matau

siauras, smalsias akis. Dar tik poros tuzinų veidų. Sekančiose stotyse jau bus šimtas, du šimtai... O Pekinge jau nebesuskaičiuosi. Jie grūsis aplink mane. Trumparegiai prisikiš taip arti, kad jusiu jų kvapą. Vaikai būriais pynsis po kojų, ir aš tik tada galėsiu pajudėti pirmyn, kai policininkė energingais žodžiais praskirs kelią per tą tylinčių žmonių sieną. Aš jau daugiau nebebūsiu vienas, aš būsiu kiekviename žingsnyje stebimas, kaip ir kiekvienas iš tų 650 milijonų.

Šį kartą kiniečių dėmesys dar nukrypsta į kitas "ilgasias nosis": vagonan įėjusias keturias nejaunas rusas, kurios iš pat Maskvos keliauja tuo pačiu traukiniu. Tai sovietinių inžinierių, dirbančių Kinijoje, žmonos. Jų vaikų drabužiai rodo, kad inžinieriai Kinijoje gauna riebias algas. Sovietai už savo ūkinę pagalbą sugeba brangiai atsiimti.

Dar dvi dienos iki Pekingo. Čenjange, buvusioje Mukdene, paliekamie rusų ekspresą su sovietine prabanga ir persėdame į kinietiška traukinį.

"Taikos traukinys Nr. 7" yra daug paprastesnis. Skyriuose esame su dviem kinų valdininkais ir... garsia kalbiu, kurio negalima išjungti. Vertėjui padedant, ir mes mėgaujamės transliacijų skonių.

Garvežiui sušvilpus, išgirstame: "Draugai, dabar keliaujame į Pekingą. Traukinio personalas ir šios kelionės metu dirbs pagal partijos liniją: įtemps jėgas greitesnei socializmo statybai".

Pranešėja yra maždaug 20 metų amžiaus mergina mėlynoje geležinkeliečių

uniformoje. Ji sėdi mūsų vagono gale ir aptarnauja patefoną. Ji nusišypso, kai paklausime plokštelės vardo. Plokštelė vadinasi: "Socializmas yra gražus".

Plokštelei pasibaigus, ji kalba: "Ir mūsų traukinį, draugai, patriotinis sąjūdis veikia. Artėjant į Pekingą, akcijos komitetas aplankys jus. Švariausias vagonas bus atžymėtas raudonąja vėliava. Naudokite spaudyklę".

Prasideda mūsų, kuris nesibaigs iki pat Pekingo. Garsiakalbis graudžia maršus: "Nugalėsime Taivaną (Formozą)... sunaikinsime karo kurstytojus, imperialistus kaip šunis prigirdysime".

Paremiu nuvargusią galvą ir žvelgiu pro langą. Pro šalį slenka kaimai: baltos molinės lūšnelės atsispindi prieš saulę. Vaizdą pajvairina milžiniški raudoni plakatai.

Kažkas paspiria mano koją. Atsisuku ir nustembu: visi mano bendrakeiviai, išskėlę kojas, rankomis apkabinę kelius, balansuoja ant natūralaus kūno atramos taško. Turiu daryti tą patį, nes geležinkelietis drėgnu skurliu šluosto grindis. Svyruoju ištisą minutę, tikėdamas, kad patriotiškas mašinistas nesugalosvės staiga stabdyti traukinio. Pagaliau galiu nuleisti kojas. Dabar rankas aukštyn: bus plaujami langai.

Po dešimties minučių vėl tas pat: kojas aukštyn, rankas aukštyn. Ir taip iki pat Pekingo.

Man nebeskani nė cigaretė: reikia saugoti pelenus. Netektume vėliavos, jei jie nukristų. Bet mes ją gaujame. Akcijos komitetas ją iškabina "taikos traukinio" koridoriuje, pirma nusiavę medžiaginius batų, kad nesutepus šviesią palangę.

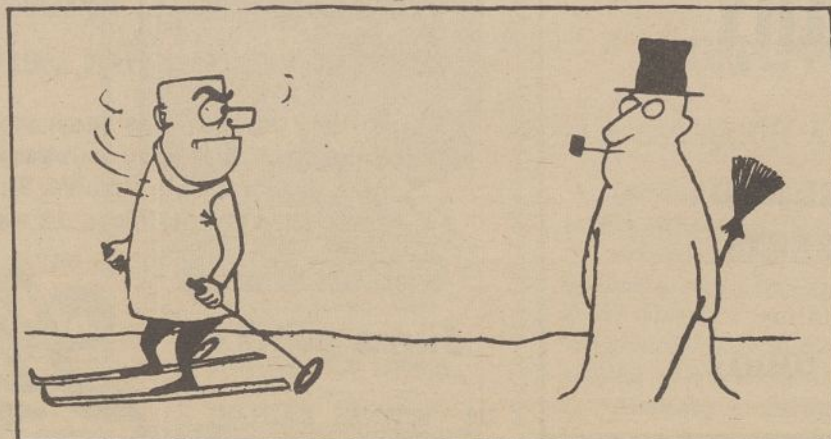
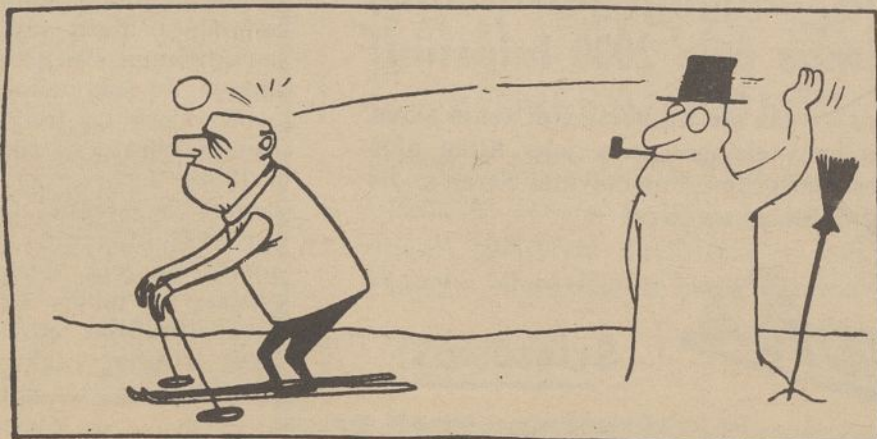
Mūsų vėliava yra su aukštiniais apvaisais ir Maoce-tungo šūkiu: "Turime mobilizuotis higienai įgyvendinti. Taip laimėsime bakterijų karą, kurį pradėjo JAV imperialistai!"

Mao tuo nušovė du zukių: išgalvojo bakterijų karo istoriją, kad atsilikusios Kinijos mases priverstų įgyvendinti higieną, ir galėtų nuolat kurstyti prieš amerikiečius. Kas valo grindis — šluoja lauk Ameriką. Kas muša musę — muša Ameriką.

Ir milžiniškos kampanijos eigoje buvo išmuštos veik visos Kinijos musės. Jie išgaudė žvirblius. Jie prigirdė šunis, nes tie taip pat gali turėti bacilų. Bet Kinija šiandien pašvarėjo. Stotys blizga, kaip papuošalų dėžutės.

(Bus daugiau)

Pijušo Dulkelės nuotyčiai

BOSTONO LIETUVIAI...

(Atkelta iš 3 psl.)

darbus. Tai buvo gražus pavyzdys, kaip galima taupiu žodžiu nemažai pasakyti.

Minėjimo "didysis įvykis" — K. Inčiuos ir Ant. Gustaičio pjesės "Vincas Kudirka" vaidinimas, bet ir tas prasidėjo nelemtu įvykiu, Ant. Gustaitis, Bostono Dramos Sambūrio veikloji dvasia, tik prieš penkias savaites patyręs chirurgo peilių aštrumą, spektaklio išvakarėse (sausio 17 d.), besirūpindamas dekoracijų atvežimu ir sunešimu į sceną, paslydo ant užsnigto ledo ir per riešą nulaužė kairiąją ranką. Dr. St. Jasaitis tarė, kad lūžis rimtas ir gana negeras. Nežiūrint to, neturėdamas pakaitalo ir nenorėdamas minėjimo atidėti, Ant. Gustaitis kitą dieną su parišta ir sugipsuota ranka jau "sietėjo" scenoje, vaidindamas Dr. Chlebinską...

Vaidinama buvo pakilia nuotaika, visi dalyviai sudarė gana darnų ansamblį. Veikalo atnaujinimu Bostonui rūpinosi Al. Gustaitienė, bet spektakly dalyvavo ir pastatymo rež. Ip. Tvirbutas. Scenos meistrų ir darbininkų darbus su uolumu ir pasišventimu dirbo akt. J. Vasiliauskas, inžinieriai Vyt. Izbickas, žiaugra, Mickunas, Alg. Gustaitis ir J. Kapočius. Muzikine ir efektų dalimi rūpinosi Vyt. Strolia.

Toks buvo didysis Dr. V. Kudirkos minėjimas Bostone, rengtas komiteto, kurį sudarė visų patriotinių organizacijų atstovai. Būtų galima pasidžiaugti, jeigu Bostono liet. visuomenė tam minėjimui nebūtų užmigusi. Bet... į Varpininko pagerbimą apsilankė tik 388 tautiečiai. Daugiau šimto buvo jaunimo, kitą šimtą sudarė kaimyninių miestų lietuviai (Putnamo Seselė su savo mokinėm į vaidinimą vyko specialiu autobusu apie 80 mylių), tad šauniems bostoniečiams šiaip taip pasisekė įsigyti gal kiek daugiau, kaip 188 bilietus.

Žinoma, 388 į minėjimą apsilankę tautiečiai yra nemenka vertybė, bet Bostono lietuviai šio egzamino gėdingai neišlaikė. Čia buvo Dr. V. Kudirkos minėjimas, neeilinis vaidinimas. Argi didysis mūsų publicistas ir Lietuvos Himno autorius nėra vertas mūsų susitelkimo, argi jo kovos ir darbai mūsų jau nejaudina? Atrodo, kad mūsų dvasia apaugo riebalais ir, savimi pa-

tenkinta, pradeda užmigti. Nenuostabu, kad ji negirdi ir Kudirkos šauksmo: Kelkite! Kelkite! Kelkite! St. S.

Sausio 17 d. ALT S-gos Bostono skyrius surengė A. Smetonos mirties minėjimą. Jį pradėjo skyr. pirm. J. Vaičaitis, kuris ir vadovavo, pakviesdamas garbės prezidiuman: garbės pirm. J. Kasmauską, Neo-Lithuania pirm. Igną Vileniškį ir prelegentą dipl. inž. Vyt. Izbicką. Muzikinę minėjimo dalį atliko muz. Vyt. Strolia, atvykęs iš New York. Prelegentas V. Izbickas gana vaizdžiai perdavė A. Smetonos veiklą Lietuvai ir jo atsidaivimą lietuvių tautai.

Pagerbti sukaktuvinius: R. Jasiūnas 70 m., prof. J. Rautkys — 60 m. ir Ign. Vileniškis — 50 m. Skyriaus pirm. kiekvieną apibūdindamas, įteikė su minėjimu dalyvavusių parašais po knygos prisiminimui.

Vasario 16 dienos minė-mas yra rengiamas vasario 15 d. (sekmadienį), 2 val. p. p., Thomas Park salėje. So. Boston.

Didysis pasakorius...

(Atkelta iš 3 psl.)

daugelio metų patyrimo ir prakaito. Linkiu nepalūžti". Cecil B. De Mille buvo puikus asmuo, visad veiklus ir planuojąs naujus žygius. Jo raštinėje negalima buvo rasti tuščios vietos sienoje, ant spintų ar stalų. Visur kabėjo ar stovėjo įvairūs apdovanojimai, garbės pažymėjimas ir statulos. Labiausiai jis didžiavosi iš aukso ir sidabro pagamintu adresu, kuris buvo Filmu Statytojų Sąjungos (Film Producers Guild) pripažinimas, C. B. De Mille esant pačiu žymiausiu ir kūrybingiausiu filmų gamintoju mūsų laikais.

Cecil B. De Mille buvo palaidotas Hollywoode sausio 23 dieną. Pamaldos atlaikytos St. Stephens Episkopalinėje bažnyčioje. Bažnyčioje tilpo per 500 jo draugu ir gerbėjų. Apie 500 žmonių, netilpę į bažnyčią, stovėjo lauke. Jį laidojant buvo skaitomos maldų ištraukos, kurias jis pats iš anksto buvo pabraukęs maldaknygėje, lygiai prieš 66 metus gautoje iš savo motinos.

Australijoje, Ketvirtojo Tautinė Stovykloje stovykavusios lietuvių skautės verdasi pietus.

SKAUTYBĖS JUBILIEJAUS MINĖJIMAS DETROITE

Gabijos ir Baltijos turtai kartu su Akademiniu Skautų Sąjūdžiu sausio 18 d. pagerbė Lietuvos Skautijos 40 metų sukaktį. Minėjimas pradėtas pamaldomis, kuriose dalyvavo su vėliavomis organizuoti. Po to buvusioje lietuvių svetainėje vyko iškilmingoji sueiga, kur dalyvavo nemaža skautų tėvų ir bičiulių.

Tuntininkas s. Vl. Pauza savo žodyje pabrėžė, kad nors gyvename svetimose aplinkose, tačiau ir toliau likome ištikimi idealui, ryžtinigai dirbdami dėl Lietuvos ir jos skautijos. Ta proga įžodį davė trys Gabijos tunto skautės: A. Čiunkaitė, D. Miškinytė ir M. Skauskaitė. Vyresnės kumolė laipsninkės: J. Skiltninkė — Rožė Černiauskaitė ir Gina Staniulytė, į pakiltninkes — Aušra Anužytė ir Viktorija Vizgirdaitė, į vairininkes — Violeta Gubilaitė ir Nijolė Naruševičiūtė.

Tuntininkė, reikšdama padėką už talkininkavimą jubiliejiniais metais įteikė skautių ženkleli — rūtėlę S. Kaunelienei, S. Vaičiūnienei ir V. Vizgirdai. Jūros skautų šarūno laivui buvo per-

duota atvežta iš Vokietijos vėliava, kurią įteikė buv. Seligenstadt jūros skautų šarūno laivo skautai vyr. valtininkai Algis Atkočaitis ir Stasys Petrauskas. Ta proga Jūratės ir šarūno laivo rėmėjams buvo prisegti Rėmėjų ženklukai.

Vyriausio Skautininko įsakymu apdovanoti: Tėvynės Sūnaus žymeniu — vyr. valt. Algirdas Pesys, vair. Algimantas Juška; Vėliavos žymeniu — Rimgaudas Petrulionis; Pažangos žymeniu — j. skautai Robertas Janukaitis ir Jonas Kavaliauskas. Atitinkamą žodį tarė ir sveikino šarūno laivo vadas jūros skautininkis Jurgis Baublys. Tuntininko įsakymu valt. Stasys Petrauskas pakeltas vyresniu valtininku, sl. Jonas Šostakas — vyr. skiltninkiu ir skautas Vytautas Bauks — paskiltninkiu.

Šią progą sveikino žodžiu vietos bendruomenės, tėvų komiteto ir savanorių kūrėjų atstovai. Raštu — šaulių skyrius. Vadeiva s. Antanas Banionis, išskeldamas skautijos vaidmenį lietuviškuose dirvonuose, palinkėjo

SPORTO DIENOS

Redaguoja Redakcinis Kolektyvas.

Adresas: J. Kirvelaitis, 9628 Broad Street, Detroit 4, Mich., telef.: TE 4-1941

Sportas ir reprezentacija

Prieš Naujus Metus skaitėme, kad FASK-as ruošia išvyką lietuvių krepšinio rinktinės Pietų Amerikos sužaisti eilę rungtynių su ten gyvenančių lietuvių ir vietinėmis komandomis.

Pirmiausia noriu žvilgtelti, ar lietuvių rinktinė galės žaisti su vietinėmis ko-

mandomis ir bent dalį rungtynių laimėti. Teko keletą paskutinių šiaurės Amerikos varžybų stebėti, kur sutiko geriausios apygardų komandos. Turiu pastebėti, kad lygis daugumos komandų tikrai yra pakilęs. Žinant, kad ne vienas lietuvis žaidžia universitetų komandose, kurios jiems yra paskyrusios stipendijas, galima aiškiai susidaryti vaizdą rinktinės. Aišku papildyti reikės. Rinktinės kandidatai išryškės Detrote įvykstančiose pirmenybėse balandžio 4-5 dienomis. Atranką padarys krepšinio komitetas, o jai vadovaus ir paruoš žinomas sportininkas-krepšininkas Vytautas Grybauskas. Manau, tokia komanda po pasiruošimo galėtų žaisti net ir su bet kurio universiteto komanda.

Toliau noriu pažvelgti kelionės išlaidų ir jų sukėlimo kryptin. Kelionės išlaidos sportininkams sudarys apie 5000 dol. Pietų Amerikoje juos maloniai sutiko globoti tenyksičiai lietuviai. Taigi, suma nėra didelė ir nesunkiai turėtų būti sukeliamas.

Pajamų sukėlimui, manau, bus sudarytas centrinis komitetas, o jis bendradarbiaus su esamais sporto klubais, arba kur jų nėra įsteigs vienkartinis tam tikslui komitetas. Aišku, tas viskas turi vykti FASK-o rėmuose. Pačių lėšų telkimo būdai gali būti ruošiant tam tikslui parengimus, loteriją, o be to ir teikti aukas. Taip pat bus gauta parama ir iš S. Amerikos atitinkamų įstaigų, kurios rūpinasi gerų ryšių palaikymu tarp pietiečių ir šiauriečių.

Nemanau, kad atsirastų nepritarimų, o jei tokių ir bus, tai reikia tikėtis, kad tai tik nesusipratimas. Plačioji visuomenė pritaria jaunimo siekiams, kuriais stengiamasi išgarsinti Lietuvos vardą ir parodyti neteisėtą dabartinę okupaciją kitataučiams. Aišku, šią progą turės būti išleistas atitinkamas leidinys, kuris būtų dalinamas vietoje programos nemokamai.

Šios rinktinės išsiuntimas gali būti ir pradžia kultūrinio bendradarbiavimo, kuris galimas visai nesunkiai įgyvendinti. Kaip žinoma, vykstant didesniai kiekiui žmonių, yra daromos nuolaidos, kas sudarytų sąlygas kartu vyksti žodžio ar dainos menininkams arba be jokių sunkumų suruošti atitinkamą parodą. Tikiu, kad šį žygį su malonumu parems mūsų plačioji visuomenė, ypatingai mūsų visuomenininkai, kultūrininkai. Be to, tas paskatinėtų ir kitus kontinentus išvykoms-gastrolėms.

Žmogus nieko be savo kasdieninio darbo nedarydamas sustingsta ir sumaterialėja. Mūsų visuomenė dar to neparodė, bet pavojus kas kart didėja. Reikia džiaugtis, kad jaunoji karta rodo nemažą veiklumą, nors ir auga svetimose aplinkose. Jų dalyvavimas organizacijose tai įrodo. Vyresnieji turėtų ne tik įvertinti jų darbus, bet, kiek sąlygos ir ištekliai leidžia, pagalbėti. Jaunųjų sportininkų čia yra konkretus tikslas, jei tokios kelionės būtų suruoštos, ištieskime jiems stipriai ranką, kad savo tikslą įgyvendintų.

J. Kirvelaitis

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

The G. M. McKelvey Company

FEDERAL, HAZEL AND
COMMERCE STREETS

YOUNGSTOWN, OHIO

TIKRAI SKAIDRUS TAIP, KAIP SKAIDRUS STROH'S STIKLAS...

The Stroh Brewery Co., Detroit 26, Michigan

STROH'S ALUS

yra lengvesnis, šviesesnis, daugiau gaivinantis, nes jis yra ugnim verdamas prie 2000 laipsnių!

Pirmas paragavimas jums pasakys... jūs niekad neragavot tokio alaus, kaip Stroh's. Ir jūsų paragavimas bus teisingas, nes joks kitas alus nėra daromas kaip Stroh's. Tai verdamas alus. Pabandykite Stroh's. Jis jums patiks. Buteliuose, 12 uncijų dėžutėse ar bare!

Jums patiks

UŽ VIETINES KAINAS!

Stroh's

Šviesesnis!

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Mich.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

Visiems Ohio valstybės lietuviams

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 41 metų sukakties proga Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyrius rengia didžiulės iškilmes Clevelande. Minė-

DETROIT

REGESIM PENKIS STULPUS

Penki Stulpai Turgaus Aikštėje, tai A. Landsbergio 2-jų veiksmų premijuota drama, kurią Detroite stato Clevelando Bendruomenės teatras "Vaidila". Tai, bene, pats vertingiausias šio sezono parengimas Detroite.

Spektaklis vyks sausio 31 d. šeštadienį, Ukrainian National Temple, 4655 Martin, prie Michigan gatvės. Spektaklio pradžia 7 val. vakaro punktualiai. Po programos bus šokiai ir veiklos bufetas. Šokiams gros pargarsėjęs Polonez orkestras.

ŠVENTINAMA SAVANORIŲ VĒLIAVA

Vasario 15 d. 3 v. p. p. gimnazijoje, prie Clark park. rūmų salėje, per Vasario 16-sios iškilmingą minėjimą, bus šventinama L. K.-S. Sąjungos Detroito skyriaus savanorių vėliava. Šia proga, po iškilmingo minėjimo, savanorių žmonės ir vietinės būrūtietės, 6012 W. Vernor (prie Livernois) salėje, ruošia banketą-balių.

Banketo-balio pradžia 7-tą val.

Įėjimas vyrui ir žmonai \$5, pavienims asmenims \$3.

Spandau kalėjime

(Atkelta iš 5 psl.)

Bet Hess nėra "vienas", pagal vėliausius pranešimus iš Spandau. Daugumas stebėtojų jį skaito protiškaite nesveiku nuo 1941 m., kada jis skrido į Angliją, mėginamas padaryti taiką su karalium Jurgiu. Daugelį metų jis kalbėjos su savim. Neseniai jis susirado naują celės draugą: patį Hitlerį.

1924 m. šie du vyrai buvo vienoje celėje Landsbergo kalėjime, kur jie atsidūrė po Hitlerio nepasisekusio perversmo Muenchene. Kartu jie planavoėjimus, kurie turėjo juos nuvesti į valdžią. Hess čia užrašė nemažą Hitlerio kalbų, kurios vėliau sudarė pagrindą "Mein Kampf" knygai. Tada Hess klausė, o Hitleris kalbėjo. Dabar Hess kalba, o sargybiniai praneša...

Įdubusiom akim, senstas 63 metų, jis kartais bando kariškai žingsniuoti savo 10x6 pėdų celėje, kartais garsiai dainuodamas nacionalistų gatvės dainas, naktį prižadina kalėjimą.

Hess yra nuteistas visam gyvenimui. Speer yra 53 metų, ir dar turi septynerius metus kalėti. Taip pat ir von Schirach, Hitlerio jaunimo vadas. Vakarų Vokietijos valdžia norėtų Hess perkelti į bėprotnamį, o kitus du į paprastus kalėjimus. Bet rusai tvirtai laikosi susitarimo ir nenuleidžia.

JAV nenori veltis į šią painiavą, nors Spandau Amerikai kainuoja \$40,000 per metus. Sakoma, kad prisibijoma bereikalingo apšaukimo, kad JAV globioja nacionalistų vadus. Ir todėl trys kaliniai tebesimbolizuoja vienintelį susitarimą su rusais, kuris tebėra nesugriautas,

K. G.

jimas įvyks vasario mėn. 15 d. (sekmadienį) Šv. Juozapo mokyklos salėje — East 185 ir Lake Shire Blvd. kampas. Pradžią 4 val. p. pietu.

Minėjime dalyvauti ir kalbą pasakyti yra pasižadėjęs Ohio Senatorius Stephen M. Young. Be to bus didingas koncertas, kurio programą išpildys Čiurlionies meno ansamblis, Clevelando Moterų Simfonijos orkestras ir solistai — J. Krištolaitytė, A. Stempužienė ir V. Bakūnas. Koncerto programoje bus išpildytos lietuvių kompozitorių kantatos ir keli nauji šiam minėjimui parengti dalykai. Dalis šios programos buvo dideliu pasiekimu atlikta šią vasarą Pasaulio Lietuvių Seime, New Yorke.

Maloniai kviečiame visus mūsų tautiečius su savo draugais, giminėmis ir pažįstamais iš kitų Ohio valstybės vietovių atvykti į šį minėjimą ir drauge vieninčiai dalyvauti rengiamose iškilmėse bei išgirsti koncertą, kurio programos, dėl didelio dalyvių sąstato, kitose vietovėse nebus įmanoma pakartoti.

Bilietus į minėjimą-koncertą iš anksto galima užsisakyti pas valdybos išdėdintą K. Žiedonį, 619 East 115 St., Cleveland 8, Ohio. Tel. LI 1-3726.

Ohio Gubernatorius Michael Di Salle yra prašytas Vasario mėn. 16 d. paskelbti Ohio valstybei Lietuvių Dieną. Organizacijos ar as-

menys, norintieji gauti Gubernatoriaus Deklaraciją su nuorašą ar fotokopiją, prašome taip pat kreiptis į valdybos išdėdintą.

Taip pat pranešame, kad minėjimo dieną bus iškilmingos pamaldos Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje 10 val. Visos Ohio lietuvių organizacijos kviečiamos pamaldose dalyvauti organizuotai ir su vėliavomis.

• J. Liustikaitės koncerte, kurį rengė SLA 136 kuopa, buvo susirinkę apie 150 klausytojų. Koncertą pagarbė SLA prezidentas P. Dargis, koncerto metu taręs žodį.

• LB Clevelando Pirmosios Apylinkės Valdyba, ieškodama naujesnių kelių kultūrinės veiklos baruose ir norėdama pagyvinti kultūrinę apylinkės gyvenimą, vasario 22 d. 11 val. 30 min. (po pamaldų) lietuvių salėje rengia kultūriniais klausimais diskusinį pranešimą. Kviečiame visus, kas rūpinasi tautinės kultūros ugdymu, dalyvauti šiame susirinkime.

• Lietuvių Studentų Santaros tarpsemestrinės studijų dienos įvyksta Čiurlionio namuose sausio 31 — vasario 1 dienomis.

Studijų dienos prasideda ši šeštadienį, 10 val. ryto. Clevelando studentai bei akademiniai gyvenimu besidomį gimnazijų mokiniai kviečiami dalyvauti paskaitose nuo 11 val. ryto. Clevelando visuomenė kviečiama dalyvauti sekmadienio programoje, kuri prasideda 11

val. 30 min. rašytojo-poeto A. Mackaus paskaita. Vėliaus įvyks literatūrinė pietė.

Clevelandas ketvirtoj vietoj

Cleveland — Northeast Ohio vietovė buvo paskelbta, kaip viena iš valstybės didesnių tyrinėjimo centrų, kuriame ateities gaminiai yra planuojami ir pritaikomi didelei pramonei.

Tyrinėjimų svarbą m. a. s. šiose vietovėse buvo pabrėžtas Christian Science Monitor straipsnyje, parašyto Elmer L. Lindseth, Cleveland Electric Illuminating Company prezidento.

Lindseth pranešė, kad jo bendrovės apklausinėjimas parodė Clevelandą esant ketvirtą vietą — po Chicago, Los Angeles ir New Yorko — žmonių skaičiumi, dirbančių tyrinėjimuose.

Lietuvių Prekybos Namai
6905 Superior Ave.,
Dirvos namuose

Jau gavo didelius transportus įvairių medžiagų palatams, kostiumams ir suknelėms. Kadangi šiais metais yra ankstyvos Velykos, tat dabar yra pats laikas pasiųsti velykinius siuntinius į Lietuvą. Ta proga mes duodame dideles nuolaidas — išpardavimus daugeliui medžiagų, net kartais

NELAIMĖ IR LIGA

Liga ir nelaimė ištinka netikėtai. Todėl tu turi užsitikrinti, kad TAVO šeima būtų apsaugota pagal Accident and Sickness planą.

NATIONWIDE INSURANCE COMPANY siūlo platų ligoninės, medicininę, operacinių ir nedarbingumo pajamų draudimą žemomis kainomis!

Dėl smulkesnių informacijų skambinti:

PAULINA MOZURAITIS,
Agentas
Tel. SK 1-2183

SAVE
Part Of
Every Pay

FOUNDED 1894

The
Cleveland
Trust Company

THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

WE WELCOME YOUR SAVINGS

Member Federal Deposit Insurance Corporation

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and PatronsJIM CONNELL
CHEVROLET, INC.

SEE THE NEW 1959 CHEVROLET

THE FINEST EVER BUILT

14481 Euclid Ave.

UL 1-3300

TRUMPIAUSIU KELIU —

IS LONDONO Į LIETUVĄ —

SIUNČIAME GERYBIŲ SIUNTINIUS.

Talkos Prekybos Bendrovė garantuoja, kad per ją siunčiami siuntiniai pasieks adresatą.

Talkos Prekybos Bendrovės sandėlyje yra sukrautos tinkamiausios siuntimui gėrybės: avalynė, vaistai, maisto produktai, laikrodžiai, įvairios medžiagos, foto aparatai, gatavi rūbai ir kitos gėrybės.

Siunčiamų prekių kainoraščius ir visais kitais siuntinių reikalais rašykite:

TALKA PREKYBOS BENDROVĖ,

1, LADBROKE GARDENS,
LONDON, W. 11,
GREAT BRITAIN.

I. J. SAMAS JEWELER

Sveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE.

EX 1-1143

Lietuvių Klubo Direkcija visus lietuvius ir jų draugus kviečia nepamiršti 1959 m. lietuvių klubo.

Praleiskite laisvalaikį su savais savuose namuose. Klubas turi įvairių garsiakalbių. Sėdėdami bet kurioje vietoje, galite klausytis muzikos, lietuvių radijo valandėlių. Visą laiką veikia televizijos aparatai. Penktadieniais veikia lietuviškų valgių virtuvė.

Atsilankę neapsiriksime, visi patogumai Jums.

BALFO VAKARAS

1959 M. SAUSIO 31 D.

LIETUVIŲ SALEJE,
DETROITO DRAMOS MĖGEJŲ SAMBORIS
VAIDINA

T. WILLIAMS'O

STIKLINIS ŽVĖRYNĖLIS

Režisuoja Z. Arlauskaitė-Mikšienė

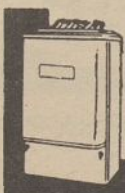
Bilietų kainos: 2, 1.50 ir 1 dol.

Moksleiviams 50 c.

Po vaidinimo šokiai ir bufetas.

Pradžią 6 val. 30 min.

68 Balfio skyrius

GERESNIŲ Namų Statytojai
pasirenka MONCRIEF
ŠILDYMA ir ORO VENTILACIJA

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

EAST CLEVELAND—EUCLID & SUPERIOR AVE.

SAVINGS
EARN

OPEN EVERY SATURDAY
UNTIL NOON

3 1/2 %

SUPERIOR
SAVINGS

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

HOME AND
REMODELING LOANS

CORNER 68TH—SUPERIOR AVENUE

JAKUBS & SON
FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamintojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

DIRVA

THE FIELD

Tautinė šeima auga

Amerikos Liet. Taut. Sąjungos centre įregistuoti du nauji skyriai: Wisconsin ir East Chicagos.

Wisconsin skyrius telks trijų Wisconsin valstybės miestų — Milwaukee, Kenosha ir Racine — ir jų apylinkės tautinės minties lietuvių. Susisiekimas tarp tų trijų miestų gana patogus.

Pirmoji skyriaus valdyba: pirm. Petras Petrušaitis, (Racine) sekr. dr. T. Palionis (Milwaukee) ir izd. Vl. Skirmuntas (Kenosha). Į revizijos komisiją įėjo L. Dargis ir V. Vilčinas.

East Chicagos skyrius apima East Chicagos, Highlando ir kaimyninių miestelių apylinkę Indianos valstybėje.

Steigiamajame susirinkime, buvusiam Romualdo Nemicko bute, į skyriaus valdybą išrinkti: pirm. K. Pocius, vicepirm. A. Markevičius, sekr. T. Mečkauskas, izd. R. Nemickas ir valdybos narių organizaciniams reikalams Irena Rimkūnienė.

Vietos veikėjams šiuos skyrius suorganizuoti iš centro talkino S-gos pirm. E. Bartkus ir vicepirm. J. Jurkūnas, kuris vadovauja organizacinei centro komisijai.

Naujiems skyriams linkime sėkmingai augti ir stiprėti. Neabejojame, kad naujų skyrių vadovybės pasirūpins ir tautinės minties

spaudos platinimu. Wisconsin skyriuje spaudos reikalais rūpintis pasiėmė pats skyriaus pirm. P. Petrušaitis. Kam teko ši pareiga East Chicagos skyriuje, tuo tarpu žinių neturme.

Kas ir kur?

• **Leidiny's liet. sportinės veiklos šiaurės Amerikoje dešimtmečiui paminėti** vis dar negali būti atiduotas spaudai, kadangi keli klubai dar yra neprisiuntę savo veiklos aprašymų. Iš tokių atsilikusių medžiagos bus laukiama iki sausio mėn. 31 d. Ją siųsti šiuo adresu: E. Šulaitis, 1330 So. 51st Ave., Cicero 50, Ill.

Taip pat pažymėtina, jog prenumerata šiam leidiniui yra renkama iš anksto. Leidimo kaina \$2.00, o kurie sumokės \$5.00 bus laikomi garbės prenumeratoriais ir jų pavardės bus paskelbtos leidinio puslapiuose.

• **Clevelande sausio 11 — vasario 1 dienomis įvyksta Santaros studijų dienos.** Tarpsemininių atostogų proga laukiama studentų ir iš kitų vietovių. Studijų dienoms numatyta įdomi ir įvairi programa.

Šeštadieni (sausio 31 d.): **Juliaus Šmulksčio**, šiuo metu dėstančio Indianos universitete politinius mokslus, paskaita "Mūsų liberalinės partijos ir jų problemos"; debatai "Humanitarinių ir griežtųjų mokslų įtampa ir

jos įtaka į studentijos gyvenimą" dalyvaujant **Ramajui Vaičiui** (Chicago), **Česlovui Melsbakui** (Clevelandas), **Vladui Eikinui** (Bostonoas) ir **Bernardui Prapuoleniui** (Chicago); ir **Juliaus Slavėno**, studijuojančio Illinois universitete, Urbanoje, paskaita "Santara ir ideologijos".

Sekmadienį (vasario 1 d.): **Algimanto Mackaus** paskaita "Lietuvių dramos mirtis ar prisikėlimas" ir literatūrinė popietė dalyvaujant rašytojui laureatui **Mariui Katiliškiui** ir poetui **Algimantui Mackui**.

Visa studijų dienų programa vyks Čiurlionio ansamblio namuose.

• **Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos** centro valdyba pradėjo svarstyti Sąjungos dešimtmečio seimo metmenis. Seimas numatoma šaukti gegužės 30, 31 ir birželio 1 d. Vieta bus parinkta kiek vėliau. Seimo vietai parinkti ir programai apspręsti turės įtakos Sąjungos narių anketos. Norima, kad jos grįžtų kaip galima greičiau.

• **Juozo Bachuno** knyga "Kėlionė į Pacifiko kraštus" gaunama Am. Liet. Tautinės Sąjungos skyriuose ir kai kuriuose lietuvių knygynuose. Jos kaina tik 2 dol.

• **Vernos Olienės** bute, Chicagoje, įvyko pasitarimas visuomeniniais reikalais. Be šeimininkės V. Olienės ir jos sesers L. Vanagaitienės, pasitarime dalyvavo Am. Liet. Taut. S-gos vadovybės nariai: pirm. inž. E. Bartkus, dr. S. Biežis, inž. J. Jurkūnas, dr. J. Paplėnas ir T. Blinstrubas.

Meisner Engineering Co. dirbančių lietuvių inžinierių būrelis, kurioj jų dirba net kelios dešimtys, tariasi su vyriausiuoju inžinierium E. Bartkum. Iš kairės: J. Daugirdas, V. Masiulis, E. Bartkus ir E. Likanderis.

Dirvos nuotrauka

J. J. Bačiūnai, grįždami iš atostogų po Pietų Amerikos salas, sausio 25 d. buvo sustoję New Yorke ir dalyvavo ALT S-gos Rytų Apygardos posėdyje ir Lietuvių Spaudos Klubo susirinkime.

Dirvos nuotrauka

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

FRANCES P. BOLTON

CONGRESSMAN

22nd District

Naujosios Zelandijos lietuviai

Pasklidus pirmosioms žinioms apie pablogėjusią Lietuvos Pasiuntinybės prie Šventojo Sosto padėtį, Naujosios Zelandijos lietuviai skubiai reagavo. Pirmieji telegramą pasiuntė lietuvių studentai. Bendruomenės krašto valdyba pasiuntė telegramas dviem atvejais.

Praeitais metais lietuvių studentų Zelandijoje paskelbtas atsišaukimas — vajus paremti Lietuvių Studentų Sąjungos JAV leidžiamam informaciniam žurnalui "Lituanus" davė 25-14-9 sv.

Viktorijos Universitete Wellingtone teisės fakultetą baigė G. Balčiūnas L. L. B. laipsniu (teisės bakalauratas). G. Balčiūnas dirba N. Z. oro laivyno departamente.

Aucklando Universiteto studentų laikraščio redakcion priimtas G. Procuta į Užsienio žinių skyrių. 1959 metais lietuvių N. Z. Baltų Klube atstovaus arch. V. V. Procuta ir J. Gaigalas.

Yra daromos pastangos šiais metais Aucklande surengti Australijoje gyvenančių lietuvių dailininkų parodą. Šiuo metu Aucklando Meno Galerijoje yra iš-

statytas dail. Rudolfo Gopo aliejinis darbas "Senas Kai-korai uostas".

Aucklande, Cornwall Parke, sausio 3-10 d.d. įvyko Pan-Pacifiko Jamboree. Stovyklavo apie 8,000 skautų. Oficialiai atstovauta 14 kraštų. Stovykloje dalyvavo vienintelis lietuvis skautas vytils, arch. V. V. Procuta iš Aucklando.

Šių metų gale Aucklando ar Wellingtono mieste manoma surengti lietuvių suvažiavimą ir paminėti 10 metų atvykimo į N. Zelandiją sukaktį. Suvažiavimą rengia Lietuvių Bendruomenė. G. P.

KETVIRTOJI TAUTINĖ STOVYKLA AUSTRALIJOS

Nuo gruodžio 27 d. iki sausio 10 d. Australijoje, Viktorijos valstybėlėje, Moraingtono pusiasalyje apie 180 lietuvių skautų stovyklavo iš šių lietuvių kolonijų: Sydnėjaus, Melbourne, Adelaidės, Brisbano ir Geelongo.

Stovyklaujančius sveikino ne tik to paties kontinento tautiečiai bet iš Europos ir Amerikos. Dosnūs tautietis J. J. Bachunas iš JAV atsiuntė sveikinimą su 30 sv. J. N.

A. A.

KAZIMIERIUI BANIUI-BANEVIČIUI

mirus, jo žmonai, vaikams ir žentui Algiui Dilbui, giliausią užuojautą reiškia

Adolfas Dirba su šeima

EAGLE ŽENKLAI PADIDINA SUTAUPAS MAY'S KRAUTUVĖSE

the **MAY** Co's **2 BASEMENT** stores
DOWNTOWN—PUBLIC SQUARE ON THE HEIGHTS—CEDAR CENTER

Ekstra specialiu sausio baltajame išpardavime!

Cannon

Pilno dydžio, stori, sugeriantys

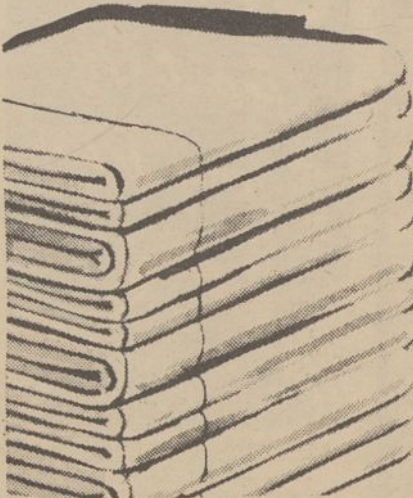
Vonios rankšluosčiai

Dideli 22x44 vonios dydžio

Dabar, Sausio baltajame išpardavime, puikios rūšies sugeriantys rankšluosčiai vienos ar dviejų spalvų, tikrai nauja žema kaina. Pasirinkite gražų dviejų spalvų raštą.

4 už \$3

79 c. vienas
15x24" rankų dydžio
2 už \$1. (59 c. vienas)
Tinkami Wash Cloths
4 už \$1 (29 c. vienas)

Cannon

MUSLIN PAKLODĖS

Garsios puikios rūšies paklodės, dabar žemom kainom. Tankiai suauostos; pagamintos ilgam nešiojimui ir lengvam skalbimui.

Pilno dydžio ar
81x108" dydžio2.19
90x108" dydžio2.59

Tinkami pagalvų apvilkimui
42x36 inch dydžio49c
45x36 inch dydžio54c

72x108", 81x99" ar dvigubo dydžio

1.89

Viena

Paštu ir telefonu užsakymai pildomi... Įmokant \$2 ar daugiau... The May Co.'s Basement Bedding and Domestic Department Downtown and On the Heights